

PREVALJSKE NOVICE

CERKEVNO DEVIČE
MARIJE NA JEZERU

Glasilo Občine Prevalje
julij 2005

7

Spoštovani občani občine Prevalje!

Pred poletjem, pred dnevi, ko se večina izmed nas umakne vsaj za nekaj dni na zaslužen dopust, bodo izšle prvič tudi v poletnih dneh Prevaljske novice. Zakaj? Predvsem zaradi naših nagrajencev, saj podeljujemo nagrado in priznanja Občine Prevalje že drugo leto ob občinskem prazniku. Tudi zaradi zaključka šole, vrtca, zaključenih sezon naših kulturnih in športnih društev, ki imajo kaj povedati in za vse je v decembrski številki premalo prostora. Decembar je še daleč, dogodki, predvsem s področja družbenih dejavnosti pa kar kličejo po objavi in zapisu.

Praznično v poletje.

Praznično je bilo v juniju zaradi praznika dneva državnosti Republike Slovenije in zaradi praznika občine Prevalje 26. junija, ki smo ga s podobo naslonili na našo daljno zgodovino o pripovedki o Prevaljah in vsebinsko naslonili na polpreteklo zgodovino, na dogodke na Holmcu, ko je bila na Holmcu izobešena zastava kot znak samostojne Republike Slovenije.

S prireditvami smo obogatili praznik Občine Prevalje. Na isti dan, 26. junija, praznuje tudi KS Holmec, KS Šentanel praznuje svoj krajevni praznik v juniju, v juliju bodo praznovali na Lešah.

Praznično je bilo zaradi naših nagrajencev, prav je, da vsako leto naklonimo nekaterim med nami vsaj nekaj trenutkov pozornosti, se poklonimo njihovem delu in podelimo priznanja, nagrado. Komur je dana ustvarjalna moč in se je dovolj zgodaj zave, mu ni težko izbrati oblike in načina za njeno uresničitev. Nismo skromni pri podeljevanju nagrad; segamo na področje kulture, splošne društvene in družbene dejavnosti, področje športa, podeljujemo nagrado za dolgoletno pomembnejše snovanje naših občanov in naziv častni občan. Res je, da je nagrada za določeno področje samo ena, ampak iz leta v leto se nizajo predlogi z željo, da bo dobro nagrajeno, priznано. Vsaka nagrada in priznanje lahko pomeni pomembno sporočilo in gibal nekega okolja. V našem okolju je, mislim, gibal veliko. Prevalje so s svojo zgodovino, s svojo dediščino, možnostmi in sposobnostmi enkratna posebnost, ampak vsak kraj je taka posebnost, ki predstavlja sedanjo generacijo Slovencev.

Letos mineva 670 let od ustanovitve oz. prve pisne omembe samostojne fare Device Marije na Jezeru, nekoč v Farni vasi, kjer je naše historično središče, naš izvor. S prazniki v poletje.

Vsi, ki živite tod, imate radi svoj kraj, svojo občino, pomagajte uresničevati cilje, čeprav ste kdaj jezni na "občino" zaradi številnih, še neuresničenih želja. Trudimo se, da enakomerno razvijamo naše lokalne skupnosti in skrbimo za uravnotežen razvoj celotne občine.

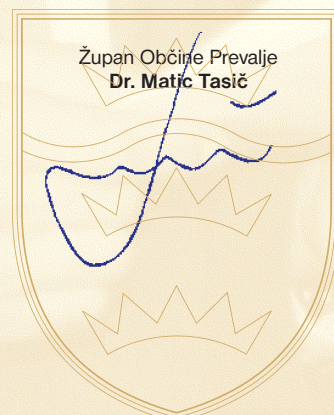
Danes, ko ustvarjamo državo na sodobnejših temeljih in prehajamo na regionalno razdelitev, želimo, da ohranimo Koroško kot prepoznavno Koroško pokrajino po pozitivnih skupnih hotenjih in projektih, tako gospodarsko, kulturno kot zgodovinsko. To je skupna želja in naloga koroških občin oz. njenih županov.

Smo prva generacija Slovencev, ki živi v samostojni in neodvisni državi in smo tudi generacija, ki živi in deluje na prehodu iz drugega v tretje tisočletje. Izziva gre razumeti tudi tako, da sta to pravzaprav tudi privilegija, ki nam jih je podarila zgodovina in usoda. Ta privilegija pa zahtevata od nas tudi določene odgovornosti, dejanja, iniciative. Vsestransko bogata je dediščina

našega-slovenskega duha, kulture in drugih dosežkov, na katere smo lahko upravičeno ponosni. Težko bi našli kakšno področje človekovega delovanja, kjer ne bi bil z vrhunskimi dosežki soudeležen tudi naš človek, domačin s Prevalj.

Popestrite si vroče poletne dni z obiskom prireditev Koroškega kulturnega poletja, vidimo se na Jesenskih srečanjih in na predstavitvi Biografskega leksikona občine Prevalje, ki bo izšel v jeseni.

Spoštovani občani, želim vsem Vam, Vašim družinam, lep zaslužen dopust in počitnice.

NAGRADA IN PRIZNANJA OBČINE PREVALJE ZA LETO 2004 podeljene ob občinskem prazniku Občine Prevalje v juniju 2005

Občina Prevalje podeljuje nagrado in priznanja za dosežke in dejanja posebnega pomena za našo skupnost. Letos že peto leto. So znak družbenega priznanja in zahvale našim občanom in spodbuda za uresničevanje napredka, večanje ugleda in uveljavljanja naše lokalne skupnosti v širšem prostoru.

Vrste priznanj, postopek in merila za izbor določa občinski odlok. Na razpis je prišlo deset prijav. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je imela težko delo, saj je morala izbrati le sedem nagrajencev. Čast za vsakega je, da je predlagan. Občinski svet je predloge potrdil in odločil, da letošnjo nagrado in priznanja prejmejo:

NAGRADA OBČINE PREVALJE

Tone SUŠNIK

Za bogat literarni prispevek v domoznansko zakladnico rodnih Prevalj, naše doline in slovenskega naroda.

Profesor slovenskega jezika in literarni zgodovinar Tone Sušnik je vse svoje življenje zapisal literaturi, knjigi in svoji Koroški tostran in onstran meje. Polega svojega pedagoškega dela na ravenski gimnaziji je zapisovalec zgodovinskih, etnoloških, kulturnih, gospodarskih in političnih dogajanj na Koroškem. Pisal je poljudne

literanozgodovinske prispevke, uvodne in spremne besede, spominske in razne druge članke. Izdal je šest samostojnih publikacij, objavil blizu sto prispevkov v časopisju in zbornikih, kjer so predragocena njegova odstiranja literanozgodovinskih razgledov po Mežiški dolini, odkril in ohranil je prenekatero zgodovinsko dejstvo širšega okolja s svojim izjemnim poznavanjem in zapisovanjem zgodovine Mežiške doline in poznavanjem svojega kraja. Bil je urednik in sourednik devetim publikacijam; Prežihov album, Pozdravljena Devica Marija na Jezeru, Življenje in delo dr. Franca Sušnika in knjigi dr. Franc Sušnik – Koroški zapisi, zbornik Leše, Prevaljske legende, zbornik Kotlje, bil je član uredniškega odbora Biografskega leksikona občine Prevalje ...

ZLATO SUŠNIKOVO PRIZNANJE OBČINE PREVALJE

Stanislav LODRANT

Za bogato vsestransko dolgoletno snovanje na kulturnem področju

Stanislav Stanko Lodrant je ime zapisano v podobo kraja, ki bo ostalo in preživelo rodove. Kdo ne pozna dobrohotnega citrarja, ki je s svojimi citrami znal približati slovenske in koroške viže, pedagoškega delavca, profesorja, zavzetega kemika, ki je vzgojil preko tisoč koroških-ravenskih maturantov in je za svoje prizadevno delo prejel Žagarjevo nagrado, najvišjo pedagoško priznanje v Sloveniji. Bil je atlet, planinec, alpinist, predvsem pa ljubitelj gora, znal je navduševati mlade za odkri-

vanje še nepoznanih kotičkov slovenskega sveta. Kot odličen poznavalec Koroške in avstrijske Koroške, njene kulture, ljudi in zgodovine, je bil odličen vodnik po tem delu, nekoč slovenske zemlje. Njegova ljubezen so gore, bil je deset let predsednik Planinskega društva Prevalje, zgradili so prizidek h koči na Gori. Velika ljubezen in nadarjenost je tudi slikarstvo; likovno je opremil almanahe, številne pesniške zbirke in druge knjige, imenitne so njegove rezbarije, likovno je opremil koč na Uršlji gori z lesorezi Prežiha, Suhodolčana, Mavrela, Lisičjaka. Ni mu tuja pisana beseda v Fužinarju, Planinskem vestniku, koledarjih Mohorjeve družbe, zbornikih, oglašal se je z domoljubnimi članki o planinah, o naši krajini. Stanko Lodrant je tudi čebelar. Nekoč je učil osnovnošolce latinščino, mnogo plemenitega je zapustil na svojstven nevsiljiv način.

Izdela je rezbarije križevega pota na Brinjevo goro. Težko predstavimo človeka in njegovo dejavnost in doprinos kraju in kulturi širšega okolja, človeka tolikih talentov in hotenj, predvsem je Stanko Lodrant pokončen, skromen Človek.

SREBRNO SUŠNIKOVO PRIZNANJE OBČINE PREVALJE

Ladislav KÜZMA

Za bogato dolgoletno delo na področju ljubiteljskega gledališkega ustvarjanja

Ladislav KÜZMA je predan športu in kulturi. Je dolgoletni nepogrešljivi član Gledališke skupine Prevalje-Mežica KD Prevalje.

Sodeluje na kulturnih prireditvah v kraju kot recitator in voditelj in seveda kot ljubiteljski igravec, skratka kulturnik, ki že tri desetletja vidno posega v kulturno dogajanje v kraju. Že kot osnovnošolec je pokazal igralsko nadarjenost in od takrat ga gledališče spremlja iz sezone v sezono; ustvaril je zanimive vloge v Čudežnem pisalnem strojčku, Dveh bregovih, Gugalniku, Pod Prešernovo glavo, Lepi Vidi, Desetem bratu, Skupnem stanovanju, Čudežni srajci dopetajci, Štirje letni časi, Županova Micka, Štajerc v Ljubljani ... Za svoje delo na kulturnem področju je prejel priznanja in pohvale med njimi tudi zlato Linhartovo značko.

BRONASTO SUŠNIKOVO PRIZNANJE OBČINE PREVALJE

Dušan SLANIČ

Za bogato dolgoletno delo na pevskem področju in ljubiteljskem kulturnem ustvarjanju

Dušan Slanič je vse svoje življenje posvetil kulturnemu in športnemu področju ter delovanju v mnogih družbenih organizacijah. Posebno v zadnjih letih se je posvetil bogatemu kulturnemu udejstvovanju. V letih 1951-1953 je bil član godalnega orkestra Ravne, svoja pevska pota je pričel že v gimnazijskem zboru, nadaljeval v MePZ Kluba Koroških študentov v Ljubljani, po vrnitvi na Koroško je nadaljeval s prepevanjem pri Oktetu izpod Uršlje, MoPZ Zbor izpod Uršlje, Kvintetu Poljana, v Oktetu TRO, kjer je prepeval kar 23 let, prepeval je slovenskem združenem zboru Lesarji, od leta 1989 prepeva v Me komor-

nem zboru v Vuzenici, zadnji dve leti pa je tudi član MoPZ Glasbena matica v Ljubljani. Od leta 1951 je član župnijskega pevskega zbora KD Mohorjan Prevalje, torej že 53 let. Dušana Slaniča je pevsko udejstvovanje spremljalo vse življenje, zvest je koroški in slovenski pesmi, s svojimi kakovostnimi kriteriji je doprinesel velik delež k razvoju in ugledu koroškega zborovstva.

PRIZNANJE OBČINE PREVALJE

Franc PIKO

Za družbeno ustvarjalnost in razvoj turizma v Šentanelu

Franc Piko je že dve desetletji družbeni in turistični delavec v Šentanelu. Že v mladih letih je opravljal razne funkcije v mladinski organizaciji, leta 1977 je bil pobudnik in soustanovitelj folklorne skupine

Luka Kramolc v Šentanelu, od leta 1996 je predsednik Turističnega društva Šentanel. V središču Šentanela vodi Kajžico, prodajalno spominkov, nekatere tudi sam izdeluje. S svojimi unikatnimi spominki, kipcem kralja Matjaža, zibelko in skrinjico, je sodeloval na razstavi spominkov po raznih krajih Slovenije in bil zanje nagrajen. Uredil je lastništvo športnega in družabnega prostora pri kapelici sv. Uršule, dal pobudo in tudi ohranja star običaj miklavževanje in koledovanje ... Šentanel je rasel in se razvijal tudi z njegovimi številnimi idejami, delom in ustvarjalnostjo. Bil je član upravnega odbora Turistične zveze Slovenije v letih 1997 do 2001. Turistično društvo Šentanel je v času njegovega predsednikovanja prejelo več priznanj, prva, druga in tretja mesta v kategoriji hribovski in izletniški kraji. Sodeluje pri izdaji publikacij in razglednic Šentanela, spletne strani Šentanel in s svojim pozitivnim nastopom in odnosom do turistov uspešno promovira turizem v Šentanelu in s tem tudi koroški turizem, ki je v Sloveniji prepoznaven tudi zaradi takih ljudi kot je Franc Piko.

SREBRNO PRIZNANJE ZA ŠPORT OBČINE PREVALJE

Odbojarska ekipa starejših deklic OŠ Franja Goloba Prevalje

Barbara Hudopisk, Teja Smonkar, Tanja Senica, Nina Juraja, Sabina Račnik, Nina Novak, Anja Lešnik, Sara Valenci, Vesna Vaukan, Sara Senekovič, Kaja Čepelnik, Sara Piko – vodja Štefan Peršak

Za njihove uspešne nastope in dosežene vrhunske rezultate v slovenskem merilu v letu 2004

V letu 2004 so članice starejše odbojarske ekipe Osnovne šole Franja Goloba Prevalje postale osnovnošolske državne prvakinja. Tekmovanje je bilo organizirano v aprilu 2004 na Prevaljah. Poleg tega so postale tudi državne prvakinja v odbojki na pesku, ki je bilo odigrano v septembru v Ankaranu. Ana Skarlovnik je na obeh finalnih tekmovanjih bila izbrana za najboljšo igralko in je izbrana tudi v državno slovensko odbojarsko reprezentanco starejših deklic. Velik dosežek naše športnice. Poleg tega je naša odbojarska ekipa deklic v zadnjih letih osvojila kar štirikrat prvo mesto med vsemi osnovnimi šolami v Sloveniji, kar se doslej ni še nikoli zgodilo. Vodja ekipe je Štefan Peršak, profesor športne vzgoje na Osnovni šoli Franja Goloba Prevalje, igralko trenirajo in nastopajo pod trenerskim vodstvom Danila Ribiča tudi za Odbojarski klub Prevalje, kjer v svoji kategoriji posegajo po najvišjih mestih v Sloveniji.

BRONASTO PRIZNANJE ZA ŠPORT OBČINE PREVALJE

Bogdan PUPAVAC

Za uspešno vodenje odbojarske ekipe deklic OŠ Franja Goloba Prevalje in razvijanje športnega življenja v občini.

Bogdan Pupavac se je kot trener vključil v delo Telovadnega športnega društva Partizan leta 1993/1994. Sprva je treniral dečke, pozneje deklice. V sezoni 1997/1998 je z mlajšimi deklicami osvojil državno prvenstvo, v naslednjih sezonah 5. in 6. mesto, 3. mesto, trikrat 2. mesto na državnem prvenstvu. Na državnem prvenstvu je tudi s kadetinjami v teh letih osvojil 4., 5. in 7. mesto. Njegov prispevek je pomemben tudi pri sodelovanju z odbojarsko ekipo deklic OŠ Franja Goloba Prevalje. Plod dobrega sodelovanja so tudi štiri naslovi državnih prvakinj OŠ v odbojki za deklice. Odbojka se je na Prevaljah igrala že od nekdaj, vendar v takem obsegu in tako organizirano se je odbojka na Prevaljah razmahnila v zadnjih letih, zaradi novih športnih objektov in tudi zaradi trenerskega in mentorskega dela Bogdana Pupavca.

ŠPORTNIKI LETA 2004

Komisija za šport že drugo leto podeljuje naziv športnica leta, športnik leta in športna ekipa leta. Za leto 2004 so na podlagi osvojenih vrhunskih rezultatov nazive prejeli:

ŠPORTNA EKIPA LETA OBČINE PREVALJE

Odbojarska ekipa starejših deklic OŠ Franja Goloba Prevalje

Barbara Hudopisk, Teja Smonkar, Tanja Senica, Nina Juraja, Sabina Račnik, Nina Novak, Anja Lešnik, Sara Valenci, Vesna Vaukan, Sara Senekovič, Kaja Čepelnik, Sara Piko

Za njihove uspešne nastope in dosežene rezultate v državnem merilu.

ŠPORTNICA LETA

Vita SONJAK,
plavalka plavalnega kluba Fužinar Ravne na Koroškem, ki že drugo leto zapored navdušuje z vrhunskimi rezultati.

Naziv športnica leta ji občina Prevalje ponovno podeljuje za njene izjemne rezultate in dosežke na področju plavanja

Vita Sonjak je rojena 1989. in je dijakinja 1. letnika športnega oddelka Gimnazije Ravne na Koroškem. Vita z vztrajnim delom dosega odlične plavalne rezultate. Največ uspehov žanje v prsni tehniki. Je vzorna in odlična dijakinja.

Vita je mladinska državna reprezentantka. Letos je štirikrat zastopala mladinsko državno reprezentanco: na Dunaju, v Luxembourgu, v Žilini in Sisku. V letu 2004 je sodelovala na evropskem mladinskem prvenstvu, kjer je v disciplini 200 m prsno osvojila 10. mesto. Na zimskem državnem prvenstvu 2005 je osvojila naslov mladinske državne prvakinja na 50, 100 in 200 m prsno, ter na 200 in 400 m mešano. V disciplini 100 m prsno pa je postala članska državna prvakinja. Že lani je osvojila naziv športnica leta Občine Prevalje za leto 2003.

ŠPORTNIK LETA

Bogdan KOTNIK,
reprezentant slovenske članske
odbojbarske lige

Za izjemne dosežke in ugled na področju odbojke v Sloveniji.

Bogdan Kotnik je rojen leta 1978. Odbojki se je zapisal že v drugem razredu, ko ga je zanjo navdušil Jože Drevenšek. Od takrat dalje je njegova športna, ki je hkrati tudi poklicna kariera, šla samo navzgor. Po Srednji strojno tehnični šoli na Ravnah je diplomiral na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani. S tekmovalno odbojko se je spoznal pri Fužinarju na Ravnah, kjer ga je v osnove tekmovalnega športa uvedel trener Franjo Jež. Po uspešnem

nastopanju za Olimpijo, Fužinar Ravne, Calcit Kamnik, ki je bil v njegovem obdobju trikrat državni prvak, je osvojil številna priznanja, srebrne in zlate medalje in leta 1998 status mednarodnega vrhunkega športnika. Postal je eden najboljših odbojarskih članskih reprezentantov Slovenije, ki jo sestavlja dvanajst najboljših igralcev odbojke v Sloveniji, s katero so se uvrstili v A evropsko ligo in na evropsko člansko prvenstvo v Ostravi (2001). Za člansko reprezentanco je zbral več kot 60 nastopov, za vse selekcije reprezentance pa okrog 100 nastopov.

Bogdan Kotnik, Prevaljčan, tudi po končanem vzornem študiju pridobiva in širi znanje na magistrskem študiju, ki ga je vpisal na Fakulteti za šport v Ljubljani. Za delovanje na športnem področju je prejel številna priznanja in medalje,

BESEDE NAGRAJENCEV

Anton Sušnik

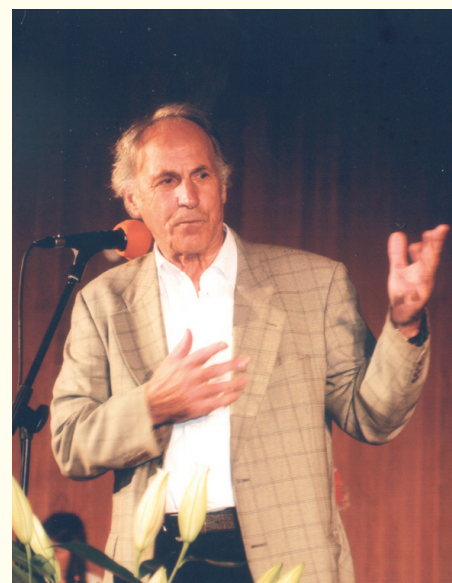
Prisrčno zahvaljeni za izkazano priznanje. Vendar pa, ali nisem dolžan dati svojim Prevaljam svoje znanje, svojo energijo, kolikor mi je bila dana. Glejte pa park kulturnikov, to so naši veliki ustvarjalci: patriarh njih je dr. Franc Sušnik s svojo Prevaljsko legendo o Devici Mariji in njenih podružnicah, o misli gimnazije na Prevaljah, to je bila prvotna ideja, ob vztrajnem zbiralcu in varuhu domače pesmi Luki Kramolcu; v Prevalje zaljubljen, literarnih podob Prevalj – Leopold Suhodolčan. N'nav čez izaro, pa Popov ter z nacistično puško ubit eden zgodnjih talcev je slikar Franjo Golob, glasbeni vele mojster je Lojze Lebič, so Lodranti in Lampreti, Ošlak ...

Zori pa še mladi svet. To je le skromen namig literarni ustvarjalnosti. Nihče pa ne more dati hvala gigantskemu delu Marije in Grete in Leksikonu prevaljske občine. Zbir vednosti in znanja Prevalj skozi čas, ki se je prebujal Na Fari, zlasti z Mohorjevo. To je kratek preblik kulturne dejavnosti Prevalj.

V kolikor bo vtakano v to dejavnost moje ime, bom ponosen.

Stanko Lodrant

Iz govora ob podelitvi: ... Koroška pisateljica Dolores Vieser je v svoji povesti Podkroški gospod pošeno okrcala slavospesnosti glavne osebe Lenarta, ki mu ni dišala asketska služba v domačem gradu, kjer bi lahko koristil svoji ožji okolici, ampak je sanjaril o avanturah pod poveljstvom grofa Ungnada v bojih proti Turkom. V podobnem smislu, saj se navadno radi poistovetimo z glavnim junakom zgodbe, ki jih beremo, sem tudi sam sanjal o raznih kemijskih in atomskih inštitutih širom sveta, ki so se mi ponujali takoj po vojni, ki se

je končala z atomsko bombo, kjer bi naj za Titovo vojaško državo kradel znanja ... Pa mi je ustanovitelj gimnazije na Ravnah dr. Franc Sušnik, moj ujec, ki sem mu v vsem zaupal, govoril: "Lepo in prav je, da hočeš raziskovati kemijo. Še bolj koristno za domovino pa bi bilo, če bi pomagal vzgojiti deset, dvajset takih raziskovalcev ..."

Ladislav Kuzma

Daleč segajo spomini prvih nastopov na odru. Daleč so, pa vendar še tako blizu in globoko zasidrani v mojem spominu. Vsak nastop, vsaka vloga ti pusti pečat. Del tebe postane, te veseli, žalosti, razburja, bogati .. Lepi so spomini na vaje, pa čeprav včasih misliš, da imaš vsega dovolj. Nekaj te vleče. Nepozaben trepetajoč je okus treme na začetku, pa potem veter, ki te vleče skozi uprizoritve in čudovita umiritev ob koncu. Vedno mi je lepo ob nastopih za otroke ... Vesel sem, da se ljudje nasmejijo in sprostijo ter pozabijo na vsakodnevne tegobe. Vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da sem sprejel srebrno Sušnikovo priznanje za kulturo se iskreno zahvaljujem. Še posebej se zahvaljujem vsem tistim, ki smo vseh trideset let sodelovali, se dopolnjevali in drug drugemu ognja dajali. Najlepša hvala mojim mentorjema Greti Jukič in Viliju Streli. Hvala ženi Darki in sinovoma Janu in Tinu, ki mi vestno in zavzeto bereta iztočnice pri učenju teksta za nove vloge in me spodbujajo. Hvala!

Dušan Slanič

Zborovsko petje pri nas je že od nekdaj tradicija. Zlivanje številnih glasov v ubrano petje daje občutek enotnosti, mogočnosti, ugodja, duševne potešenosti in pripadnosti enakočutečih ljudi. Že dalj časa pa opažamo, da je zborovsko petje – zlasti na Koroškem – nekako v upadanju. Pevskih skupin je sicer kar precej, vendar se starostna sestava pevcev iz leta v leto viša, kar pomeni, da se vključuje v pevske skupine vedno manj mladih. Mladi na tem področju, ali niso dejavni ali pa se raje odločajo za petje zabavne glasbe, kar je "hit" današnjega časa.

Vemo, da je vzgoja otrok že od rane mladosti najvažnejši dejavnik. Starši in vzgojitelji v vrtcih in šolah naj bi bili tisti, ki naj bi oblikovali dušo, duha in srce otrok, da bi le ti spoznali poleg ostalega tudi lepote zborovskega pevskega in glasbenega narodnega bogastva in ga vzljubili. Tako bi se mladi raje vključevali v pevske sestave, jih pomlajevali in dvigali njih kakovostno raven.

Franc Piko

Ne zaveš se, kdaj se je pravzaprav zgodilo, kdaj so me delo, ideje, volja potegnile v vrtnice dogajanj. Vedno znova in znova te vleče nekam, kjer se ti zdi, da pač moraš biti, delati, razmišljati, ustvarjati. Že dolgo sem v tem vrtincu. Ne vem, če bi znal drugače živeti. Če pa te ob tem nekdo opazi in ti prizna, da res ustvarjaš in daješ stvarjem nekakšen pečat, trajnost, je to vsestransko priznanje in zadovoljstvo. Jaz osebno sem zadovoljen s tem, če delo, ki mi ga naložijo, ali si ga sam izberem, tudi dobro opravim.

Pri vsem tem pa ne morem mimo tega, kako se spreminjajo časi, prihajajo nove in nove stvari, včasih boljše, drugič slabše. Res, moram priznati, da sem kdaj tudi pomislil, da bom nehal, a zbral sem pogum, prelahak je umik, sprejel sem izziv, boril in trudil sem se in ostal to, kar sem bil vedno in vedno bom.

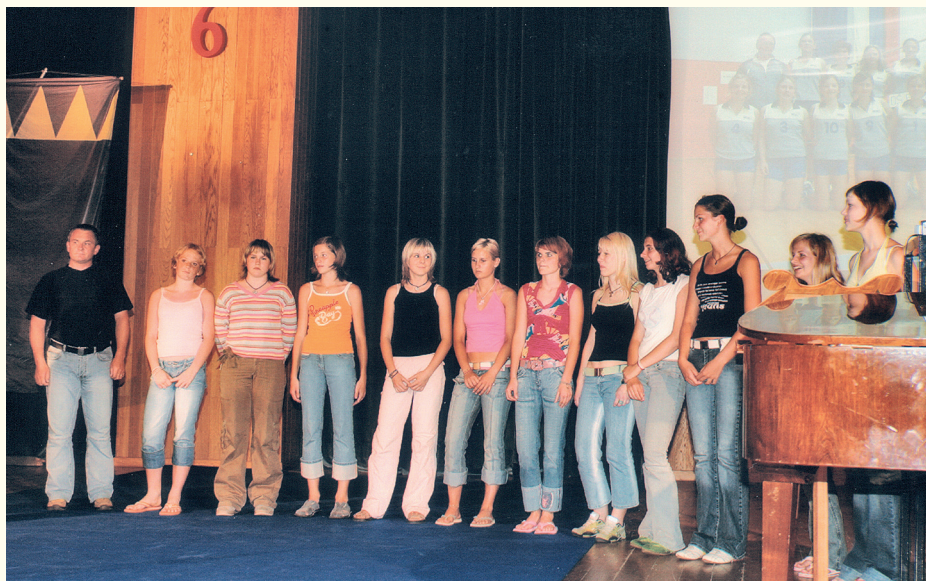
Občinsko priznanje, ki sem ga prejel, je potrditev mojega dela, da je to edini in pravi korak.

Vesel sem in hvala.

Bogdan Pupavac

Nagrada mi pomeni veliko. To je spodbuda za moje nadaljnje delo. Zahvalil bi se v prvi vrsti svoji družini, ki mi je stala ob strani in me spodbujala pri mojem delu.

Pri sportu brez donatorjev in sponzorjev ne gre, zato bi se zahvalil tudi njim ter županu občine dr. Maticu Tasiču, svetnikom in občinski upravi. Saj brez njih ne bi mogel uspešno rganizirati in uspešno voditi odbojarske ekipe.

Hvala vsem za podporo, ki ste mi jo nudili v preteklih letih.

Štefan Peršak,

vodja zmagovalne ekipe odbojkaric

Od kod moja ljubezen do odbojke? Odbojka me je veselila že od otroštva, čeprav se z njo nisem aktivno ukvarjal. Bil sem član osnovnošolske odbojarske ekipe, vendar zaradi svoje "ekstremne" višine nisem bil nikoli v prvi postavi. Drugo pravo srečanje z odbojko pa je bilo na Fakulteti za šport v Ljubljani, kjer sem se usmeril na odbojko in se z njo pobliže spoznal. Piko na i pa mi je dal mag. Viktor Krevsel, ki nam je odbojko približal. Ko se nas je za odbojko prijavilo štirideset študentov namesto šestnajst, je dejal ... "naj bo, morda se bo kdo od vas ukvarjal z vzgojo mladih odbojkarjev ..." Ni se zmotil, od leta 1991, ko sem prišel v službo v šolo na Prevaljah in do danes, sem največ truda posvetil odbojki, šolski ekipi deklic. Moje delo je ob sodelovanju z drugimi pripeljalo ekipo med državne prvakinja, vsekakor moram omeniti OK Prevalje, vse njihove trenerje in intuziaste, brez

njih šolska ekipa ne bi bila, kar je: Dokl, Drevenšek, Pupavac, Ribič, Sonjak, Jež, Španžel ... Ponosen sem, da nam je uspelo. Hvala za priznanje v imenu ekipe in svojem imenu, nadaljevali bomo naše delo tudi naprej s tako energijo, znanjem in voljo.

Ključ do uspeha je nedvomno tudi vodstvo šole in učitelji ter moji sodelavci, športni pedagogi in seveda starši, predvsem pa igralka seveda, ob športnem uspehu, napornih treningih so skoraj vse tudi odličnjakinje ob številnih drugih dejavnostih.

Hvala vsem igralkam za njihov trud, ki je vsestransko popalačan.

ODLIČNI UČENCI OSNOVNE ŠOLE FRANJA GOLOBA PREVALJE V ŠOLSKEM LETU 2004/2005 - VSEH 8 LET

Župan Občine Prevalje dr. Matic Tasič, ravnatelj šole Ivan Kušnik ob sprejemu odličnjakov

8. a

ANDREJ ŠTREKELJ
LOVRO VELUNŠEK
ZALA GERDEJ
NACE NOVAK
ŽIGA PETRIČ
URŠKA KAVTIČNIK
EVA ČEPIN
MATEJA JANET

8. b

TINA TASIČ
ALJA LODRANT
ANA SKARLOVNIK
SARA VALENCI
NASTJA JANEŽIČ

8. c

TONI PORI
MARCEL ŠUMNIK
MITJA ROBIN
TOMAŽ LEVAR
GAŠPER KOGELNIK
TANJA PUŠNIK
JANJA JUVAN

Mira Hancman,
pomočnica ravnatelja

670 let od prve pisne omembe cerkve Device Marije na Jezeru, našega zgodovinskega središča (1335–2005)

Župnijska cerkev sv. Device Marije na Jezeru v Farni vasi pri Prevaljah je kot samostojna župnija v zgodovinskih virih prvič omenjena 25. aprila 1335 [prepis listine hranijo v: Steiermarkisches Landesarchiv v Gradcu] in je bila prvotno poimenovana sv. Marija nad Guštanjem. [V Guštanju je bil tedaj sedež upravne in sodne oblasti in tu sta stala dva gradova.]

Verjetno so cerkev zgradili že v 13. stoletju, v listinah je omenjena že leta 1302. Prvotna cerkev je dobro poznana, saj se

je o njej ohranila arhivska dokumentacija. V načrtu iz leta 1861 in iz tlorisa, posnetega leta 1888, je razvidno, da je bila cerkev takrat še enoladijska gotska dvorana, vendar je bila verjetno arhitekturna osnova še zgodnejša, romanska. Prafara je bila v Libeličah.

Do leta 1861 je bila cerkev na Fari župnijska cerkev celotne spodnje Mežiške doline, župnija je segala od Strojne do Uršlje gore in od Šentanela do Kotelj.

Poleg župnijske cerkve je imela prevaljska fara šest podružnic: cerkev sv. Barbare v Zagradu, cerkev sv. Janeza Krstnika na Poljani, cerkvi sv. Ane in sv. Volbenka na Lešah, cerkev sv. Kozme in sv. Damijana na Brinjevi gori in cerkev sv. Lenarta na Platu, ki so jo leta 1967 dodeli Mežici.

Vir: Biografski leksikon občine Prevalje

OB JUBILEJU NAŠE FARE

KD Mhorjan načrtuje za letos vrsto lepih in pomenljivih aktivnosti. Letos mineva 670 let od ustanovitve samostojne fare Device Marije na Jezeru. To je le eden od letošnjih številnih jubilejev, zagotovo pa najbolj častljiv in tudi pomenljiv, ne samo za farno občestvo, temveč tudi za naše celotno družbeno dogajanje.

Občina Prevalje je praznovanje te obletnice postavila med prioritete na področju kulture. Tudi KD Mhorjan si je letos zadalo obsežen delovni program, s katerim želimo obeležiti ta jubilej.

Postavitev križevega pota je zunanje znamenje letošnjega evharističnega leta in jubileja naše fare. Načrt za postaje križevega pota je izdelal arhitekt Andrej Lodrant, postaje – 14 lesenih rezbarij – pa je izdelal prof. Stanko Lodrant. To bo nedvomno lepa obogatitev priljubljene brinjegorske romarske poti, ki jo letno obišče med 15 in 17 tisoč obiskovalcev. Blagoslov križevega pota bo na lepo nedeljo sv. Kozme in Damijana v nedeljo 25. septembra. Ob tej priložnosti bomo izdali tudi knjižico Križev pot pesmi, v njej bo objavljena pesnitev Gregorja Zafošnika (sonetni venec), opremljena z likovnimi upodobitvami novonastalega križevega pota in fotografijami Toma Jeseničnika.

Slikarska kolonija. Šest akademskih slikarjev (M. Metlikovič, J. Orač, M. Kurnaver, M. Beršan, A. Grošelj, B. Kumprej in slikar L. Fužir) se je odzvalo našemu povabilu. V dneh od 27. junija do 2. julija bodo ustvarjali na temo sakralne umetnosti prevaljske fare. Odprtje slikarske razstave nastalih del bo 12. avgusta v Družbenem domu. Nadejamo se, da nam bodo slikarji ustvarili lepe likovne stvaritve, ki nas bodo obogatile. Škoda, da v kolonijo nismo mogli pritegniti nobenega slikarja iz zamejske Koroške. Vsi pozvani so v tem času zasedeni.

Petnajsta koncertna sezona, ki jo pripravlja naše društvo v sodelovanju z Občino, Ministrstvom za kulturo, JSKD in sponzorji vključuje letos več koncertov s sakralno glasbo.

Obnoviti nameravamo kapelico pri novem krožišču, saj je močno poškodovana in v sramoto kraju. V dogovoru z Zavodom za varstvo kulturne in naravne dediščine jo bomo popravili in jo likovno opremili z upodobitvami štirih evangelistov, izdelal jih bo prof. Stanko Lodrant. Ker bodo upodobitve iz železa, bo avtor z njimi hkrati obujal spomine na čase mogočne prevaljske železarne.

Oratorij - Vnebozetje B. D. M. – obsežno vokalno-instrumentalno delo (za sopran, tenor, bas, zbor in orkester) odličnega skladatelja p. Hugolina Sattnerja je letošnji skupni projekt prevaljskih zborov (Vresa, Karantanije, ŠMePZ Mohorjan in župniškega zbora). Zbori to zahtevno delo že pridno študirajo, izvedba pa naj bi bila v oktobru. To bo zagotovo izjemen glasbeni dogodek, s katerim bomo prevaljski zbori počastili farni jubilej.

670 let župnije Device Marije na Jezeru smo poimenovali likovno predstavitev cerkva naše fare in njihovih zavetnikov. Natisnili smo risbe (A3 format) cerkva v naši fari. Risbe so delo slikarja Matevža Šumača, fotografije oltarjev oz. zavetnikov so delo Toma Jeseničnika, list je oblikoval arh. Andrej Lodrant, natisnila pa tiskarna Formafilm - Rado Žaže. Natisnjene slike so lep dokument o bogastvu sakralne umetnosti v naši fari. Kupite jih lahko v darilnem butiku na Prevaljah.

Jožko Kert,
predsednik KD Mohorjan

OB OBLETNICI KONCA DRUGE SVETOVNE VOJNE V EVROPI

PROMOCIJA POŠTNE ZNAMKE IN PRILOŽNOSTNI POŠTNI ŽIG OB SPOMINSKI SLOVESNOSTI NA POLJANI

V okviru promocije poštne znamke 60 let konca II. svetovne vojne, ki jo je dne 18. 3. 2005 dala v promet POŠTA SLOVENIJE, so člani Koroškega filatelističnega društva skupaj z organizatorjem promocije OBČINO PREVALJE, pripravili pester filatelistični program. Promocija nove poštne znamke je potekala 18. marca 2005, ob 17. uri v Družbenem domu na Prevaljah. Po Vresovi pozdravni pesmi je sledil pozdravni nagovor župana Občine Prevalje, dr. Matica Tasiča. Po slavnostnem govoru direktorja Sektorja za trženje Pošte Slovenije Vinka Filipiča ob izidu znamke, je o znamki in pošti spregovorilo Gledališče mladih. Vresove narodne pesmi in nagovor predsednika Koroškega filatelističnega društva Ravne Jožeta Kebra, ki je med drugim tudi filatelistično razstavo odprl, so pospremili znamko na pot. Promocijo so zaključili plesalci šentanelške folklorne. Lahko rečemo, da je bila znamka res slovesno dana v promet. Prav je, da se ob tem spomnimo majskih dni ob koncu II. svetovne vojne, ki so bili razlog za izdajo poštne znamke.

Podatki o znamki		
Datum izdaje / uporabe: 18. 03. 2005		
Oblikovanje:	Maša Kozjek po fotografiji neznanega avtorja	Nazivna vrednost na dan izida: 57,00 SIT
Motiv:	Praznovanje konca II. svetovne vojne	
Tisk:	Poštovni tiskarna cenin, Praha a. s., Češka	
Tehnika:	štiribarvni ofset	
Pola:	25 znamk	
Papir:	Tullis Russell fluo litho 100 g/m2, gumiran	
Velikost:	37,30 x 26,50 mm	

Koroško filatelistično društvo je ob tej priložnosti pripravilo obsežno filatelistično razstavo s tematiko NOB in osamosvajanjem Slovenije. V 21 razstavnih vitrinah in skupno preko 200 razstavnih listov je bilo lepo prikazano, kako filatelistične celote ohranjajo trenutke iz zgodovine.

Pošta Slovenije je imela na sami prireditvi izpostavljeno poštno okence, pri katerem smo lahko kupili novo poštno znamko in ovitke prvega dne, prijazna poštna uslužbenka pa

nam je odtisnila priložnostni poštni žig. Naredili smo si lahko lepo filatelistično celoto ter jo shranili ali po pošti poslali prijateljem ali znancem, saj smo tako pripravljene pošne pošiljke lahko tudi oddali.

Filatelistična celota je sestavljena iz spominskega ovitka, na katerega je nalepljena znamka in odtisnjen priložnostni poštni žig.

Filatelistična razstava je bila v prostorih Občine Prevalje odprta do začetka aprila. Nato pa so se že začele priprave za drugi del filatelističnega dogajanja ob sami **proslavi 60-letnice zadnjih bojov II. svetovne vojne na Poljani**. V prostorih pošte 2391 Prevalje je bila od začetka aprila pa do konca maja postavljena tudi filatelistična razstava obsega 32 razstavnih listov v treh razstavnih vitrinah. Pripravljen je bil priložnostni poštni žig, ki je bil na pošti 2391 PREVALJE v uporabi na dan proslave na Poljani.

Ob pomoči in svetovanju Koroškega filatelističnega društva je Občina Prevalje založila spominski ovitek in maksimum karto.

Pomladni filatelistični dnevi na Prevaljah so se tako iztekli. Koroško filatelistično dru-

Ob 60-letnici konca druge svetovne vojne na Koroškem

Koroška, še zlasti Mežiška dolina, je tesno povezana s tremi ključnimi zgodovinskimi obdobji v oblikovanju slovenske države v 20. stoletju. Tu so ob koncu prve svetovne vojne potekali boji za severno mejo, ki je prekinila večstoletno enotnost prostora; leta 1945 so tu potekali poslednji boji v Evropi z nacistično vojsko in njenimi kolaborantskimi enotami; leta 1991 so slovenski policisti in pripadniki teritorialne obrambe ubranili severno mejo pred jugoslovansko vojsko, ki se je nato morala umakniti iz Slovenije.

Ob 60. letnici konca druge svetovne vojne so občine Koroške v sodelovanju z različnimi društvi in ustanovami organizirale številne prireditve. Člani pripravljalnega odbora Poljana 2005, v katerem so sodelovali predstavniki občine Prevalje, različnih društev, ustanov so oblikovali program in skrbeli za njegovo realizacijo. Prva prireditev je bila v mesecu marcu, ko so v sodelovanju s Filatelističnim društvom Mežiške doline in Pošto Slovenije predstavili jubilejno priložnostno znamko.

V tednu sredi maja se je zvrstilo več prireditev. V prostorih ravske knjižnice je 12. maja potekala predstavitev knjige dr. Rista Stojanoviča, Koroška v vrtincu dogodkov ob koncu druge svetovne vojne v Evropi, s katero je avtor v sicer razširjenem izveščku iz doktorske disertacije o narodnoosvobodilnem boju na Koroškem v letih 1944-1945 še dodatno osvetlil nekatere pomembne dogodke na Koroškem ob koncu 2. svetovne vojne ter knjigo zasnoval v tri vsebinske sklope. Prvi je naslovljen Vojaški dogodki na Koroškem ob koncu druge svetovne vojne v Evropi, v njem pa avtor predstavi

Priprave Glavnega štaba Narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije ter štaba 4. operativne cone NOV in POS aprila 1945 za osvoboditev Koroške, nekatere značilnosti poteka sklepnih vojaških operacij na Koroškem maja 1945 in nekaj objavljenih podatkov o ujetih, ranjenih in usmrčenih pripadnikih nemško-kolaboracionističnega vojaštva ob sklepnih vojaških operacijah na Koroškem maja 1945 ter nekaj razlogov britanske izročitve vojaških ujetnikov in civilnih beguncev slovenskim enotam NOV. Drugi del je namenil Orisu razmer v zamejski Koroški maja 1945 in nekaterim značilnostim razreševanja njene ponovne priključitve k Avstriji. O nasilno odpeljanih (»odvlečenih«), izginulih oziroma pogrešanih osebah na Koroškem maja-junija 1945 in nekatere obravnave tega vprašanja v zgodovini pisju pa so tema tretjega dela knjige, ki jo je avtor obogatil z obsežnimi prilogi – fotografijami, dokumenti in situacijskimi skicami ter z zajetnim seznamom virov in literature.

Že naslednji dan, v petek, 13. maja, je v prostorih občine Prevalje potekal posvet zgodovinarjev na temo Konec druge svetovne vojne na Koroškem, z namenom ohraniti zgodovinski spomin na številne posameznike, ki so se vključili v odpor proti okupatorju ter na zmago nad fašizmom in nacizmom, ki sta povsod po Evropi sejala nasilje in smrt ter s ciljem, javnost opozoriti na vzroke in posledice vojnega dogajanja, ki je sredi 20. stoletja v celoti zaznamovalo življenje ljudi različnih narodov in držav in ne samo oboroženih, vojskujočih se formacij. V času odpiranja arhivov in poudarjanja dogodkov, ki bi se zmagovalcem naj ne zgodili, je njihova ponovna strokovna obravnava potrebna tudi v interesu čim bolj objektivnega razumevanja celotnega dogajanja.

štvo je ob pomoči Občine Prevalje in Pošte Slovenije lepo promoviralo klubsko dejavnost. To lahko vidimo in košček nje tudi doživimo ob priložnostih kot je bila izdaja te

poštne znamke. Upam, da ste to dogajanje ujeli tudi vi, če ne v »živo« pa vsaj skozi pričujoči članek.

Andreja Keber

• V uvodnem prispevku *Spomin na zadnje dni druge svetovne vojne je Alojz Krivograd, profesor zgodovine in nekdanji direktor Koroškega muzeja Ravne na Koroškem, udeležencem sistematično predstavil lastno izkušnjo doživetja in srečanja z različnimi vojaškimi skupinami in civilisti na Koroškem Selovcu, v njegovi bližnji okolici in na Poljani sredi meseca maja leta 1945.*

• Dr. Damjan Guštin z Inštituta novejšje zgodovine Slovenije je v prispevku *Druga svetova vojna in vpetost Slovenije vanjo osvetlil nekatere značilnosti vojne, ki velja za najbolj zaostreno obliko družbenega spopada.*

• O Partizanskih enotah in zaveznikih v severovzhodni Sloveniji v zadnjih mesecih vojne je predaval dr. Marjan Žnidarič, direktor Muzeja narodne osvoboditve Maribor. Dr. Avguštin Malle,

• direktor Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu je v prispevku z naslovom *Partizanski odpor v dnevnih poročilih 13. SS policijskega regimenta od marca 1944 do konca vojne med drugim opozoril na omembe prihoda partizanov na Koroško.*

• Vojaške spopade sredi maja 1945 na Poljani je podrobneje predstavil dr. Risto Stojanovič v prispevku *Kratek oris (pre)razporejanja nekaterih slovenskih partizanskih enot oziroma jugoslovanske armade in o njihovih aktivnostih na določenih lokacijah po umiku iz Koroške v Avstriji maja 1945.*

• Mag. Marjan Linasi, kustos Koroškega pokrajinskega muzeja, je referat naslovljen *Kaj nam je prineslo leto 1945,*

• dr. Božo Repe, redni profesor na Univerzi v Ljubljani, pa je skozi analizo povojnih objav v časopisih in drugih publikacijah predstavil *Odnos do dogodkov ob koncu vojne v zavesti Slovencev.*

• Za prispevkom dr. Zdenka Čepiča z Inštituta novejšje zgodovine Slovenije, *Čas spreminjanj: novo na političnem in gospodarskem področju po koncu 2. svetovne vojne, se je začela zanimiva diskusija, ki je potrdila potrebo po znanstveni obravnavi tega zgodovinskega dogajanja, kjer zgodovinar prevzema vlogo sistematičnega, terminološko doslednega in objektivnega poznavalca, ki se ne postavlja v vlogo razsodnika.*

Po posvetu je v prostorih slovenjgraškega muzeja potekala otvoritev razstave In kaj je svobode cena, avtorja mag. Marjana Linasija. Obiskovalce je nagovoril predsednik sveta koroških občin Maksimilijan Večko, ki je razstavo tudi odprl. Pregledna razstava sistematično predstavlja drugo svetovno vojno v prostoru med Peco in Pohorjem in skuša osvetliti posledice odločitve Slovencev za upor proti okupatorju kot tudi posledice vojne.

V soboto, 14. maja 2005, je bila ob 11. uri, na Poljani slovesnost s kulturnim programom. Množico je nagovoril slavnostni govornik Karel Erjavec, minister za obrambo Republike Slovenije. O ključnih dogodkih v prvi polovici in sredi maja 1945 pa je zbranim spregovoril danes upokojeni general Ivan Dolničar, takrat pa na strani 4. operativne cone med pogajalci z generalom Löhrom in njegovimi sodelavcem o kapitulaciji in predaji njegovih enot.

Koroški pokrajinski muzej je v kozolcu na Poljani z informativno razstavo predstavil dogodke tistih dni. Učenci Osnovne šole Prevalje pa so ob tej priložnosti v okviru UNESCO-ve akcije posvojili park Poljana in spomenike v njem. Tako so postali varuhi kulturne dediščine in predvsem glasniki vrednot - svoboda in mir, sožitje in strpnost, ki naj nas vodijo v prihodnosti.

Mag. Karla Oder,
vodja Koroškega pokrajinskega muzeja - enota
Ravne na Koroškem

Posvojili smo spomenik

Osnovna šola Franja Goloba je ena izmed UNESCO ASPet šol. V letu 2002 je pričela s triletnim mednarodnim projektom:

Dediščina v rokah mladih – mladi posvojimo spomenik.

Posvojiti pomeni nekaj tujega vzeti za svoje. Mi pa smo posvojili spomenik, s katerim smo rastle, ga kot nekaj samoumevnega nekoč na poti na ono stran meje poznali že od malega, a se ne zavedali, kaj nam sporoča. Zato je bil prvi cilj akcije seznaniti se z njegovim pome-

nom. Tako smo doumeli, da je to mnogo več kot gmota kamna in železa, ki jo je roka umetnika oblikovala v samosvoje sporočilo. V akciji smo se naučili, uzavestili, da Poljana

- ni le ravnica, kjer se Meža v vijugah pretoči izpod planin,
- izvedeli smo, da je Poljana kraj zadnjih vojnih dogodkov,
- grob padlih v zadnjih spopadih nasprotnih strani,
- dolina, kjer je svobodoljubje zmagalo nad vojno,
- je križišče preteklosti in sedanjosti,
- križišče spopada in miru,
- križišče treh cest;
- sredi vsega pa spomenik v opomin tudi mladim, da je vsaka vojna prinaša zlo, bolečine in solze.
- Ta spomenik so rodili hudi časi za lepše dni.
- Ceste naj ponesejo njegovo miroljubno sporočilo v svet.

To sporočilo pa je zapisano na spomeniku. Vrednoti, na kateri opominja sta: Svobodi in miru. Za ti vrednoti so se borili naši predniki od 1941–1945 in v desetdnevni vojni leta 1991. Spominski park Poljana smo posvojili zaradi spomina na preteklost, sporočilo na spomeniku pa naj bo naše vodilo za prihodnost. V času izvajanja projekta smo park pogosto predstavljali. Izdali smo simbolično razglednico. Ta park se je doslej imenoval Spominski park Poljana. Zaradi njegovega širšega sporočila predlagamo, da bi ta prostor dobil ime Park svobode in miru Poljana. Negujmo in ohranimo ta kraj in spominska obeležja na njem zaradi preteklosti, spomina na mrtve in v opomin nam živim.

Simon Rekanovič in
mentorica Romana Košutnik

Razglednica Poljana 2005, ki so jo izdali učenci osnovne šole Franja Goloba Prevalje

Ob koncu šolskega leta 2004 - 2005

Izteкло se je šolsko leto 2004/2005 in s tem zadnje slovo osmošolcev

Na osnovni šoli Franja Goloba na Prevaljah je v šolskem letu 2004/2005 šolo obiskovalo:

Na matični šoli

583 učencev v 26 oddel. pouka in 4 oddelkih PB,

na podružnični šoli Leše

26 učencev v 2 kombiniranih oddelkih in 1 oddel. PB,

na podružnični šoli Holmec

14 učencev v 2 kombiniranih oddelkih,

na podružnični šoli Šentanel

13 učencev v 2 kombiniranih oddelkih.

Zadnja generacija osmošolcev je odšla. Posebnost tega šolskega leta je bila tudi zadnja generacija osmošolcev, ki so obvezno osnovno šolo končali še po programu osemletke. Na koncu šolskega leta so opravljali zunanje preverjanje znanja iz slovenskega jezika in matematike. Dosežen rezultat potrebujejo osmošolci kot enega izmed kriterijev za vpis v srednjo šolo. Vendar rezultat potrebujejo le za vpis v srednjo veterinarsko šolo.

Torej od 78 učencev le 1 učenec, preverjanje pa je pisalo 63 učencev. Vidimo, da je večina učencev pisala prostovoljno z namenom, da se preizkusijo za lastno informacijo in samozavest kolikor zmorejo. 22 jih je OŠ končalo z odličnim uspehom.

Še mnogo, mnogo več o naši šoli pa najdete na naši spletni strani. Želim, da jo obiščete. (www2.arnes.si/~ofgprevaljemb)

Ivan Kušnik,
ravnatelj Osnovne šole
Franja Goloba Prevalje

Utrinki v šolskem letu 2004 - 2005

Seznam tekmovanj in dosežkov na različnih področjih znanja:

Na šolskem nivoju se je tekmovanj udeležilo 529 učencev (isti učenci so tekmovali pri več predmetih). Na državnih in regijskih tekmovanjih pa so učenci dosegali imenitne rezultate.

Poleg področij oziroma predmetov, ki se izvajajo v okviru rednega pouka, pa so učenci izkazovali svoje znanje tudi na drugih področjih.

VESELA ŠOLA: 12 uvrstitev na državno tekmovanje, 4 zlata priznanja

NEMŠKA BRALNA ZNAČKA: 13 zlatih priznanj

ANGLEŠKA BRALNA ZNAČKA: 13 zlatih priznanj

ZGODOVINSKA BRALNA ZNAČKA: 10 zlatih priznanj

Seveda pa kot šola, kjer se je rodila bralna značka ne moremo, da ne bi omenili Prežihove in Suhodolčanove bralne značke. Še posebej smo ponosni, da nam še vedno uspeva navduševati za branje naše učence, čeprav so obremenjeni z množico učenja in drugih dejavnosti. V šolskem letu 2004/05 je bralno značko osvojilo kar 461 učencev.

Raziskovalne naloge v šolskem letu 2004/05

Generacija generaciji smo poimenovali projekt, s katerim smo že četrto leto predstavili raziskovalne naloge, ki jih pripravijo naši učenci pod vodstvom mentorjev. Prisluhnili so jim predstavniki Občine Prevalje, predstavniki Gimnazije Ravne na Koroškem, predstavniki OŠ Franja Goloba Prevalje, krajanje Prevalj, sorodniki in prijatelji avtorjev raziskovalnih nalog.

1. ZASELKI V PREVALJSKI OKOLICI – LEDINSKA IMENA IN DRUGE ZANIMIVOSTI

Mentorica: Iva Potočnik

Avtorica: Alja Lodrant

Področje: slovenščina

Naloga je dobila zlato priznanje na državnem tekmovanju v raziskovalnih nalogah, ki ga razpiše Zveza za tehnično kulturo Slovenije.

2. ES – SELAMU ALEJKUM-DOBER DAN

Mentorica: Mateja Pečnik

Avtor: Aljaž Makič

Področje: sociologija

Naloga je dobila srebrno priznanje na državnem tekmovanju v raziskovalnih nalogah, ki ga razpiše Zveza za tehnično kulturo Slovenije.

3. KOVAČIJA REBERNIK

Mentorica: Romana Košutnik

Avtorici: Mateja Potočnik, Urška Kavtičnik

Kavtičnik

Področje: zgodovina

4. PARK SVOBODE IN MIRU NA POLJANI V OČEH MLADIH

Mentorica: Romana Košutnik

Avtorji: Simon Rekanovič, Miha Hovnik

Plešej, Rok Ivartnik

Področje: zgodovina

5. POKOPALIŠČE DEVICE MARIJE NA JEZERU

Mentorica: Hedvika Gorenšek

Avtorji: Lara Piko, Nina Petrič, Eva Čepin, Mateja Janet, Urška Piko, Zala Gerdej, Doroteja Podričnik, Nina Novak, Mojca Kotnik

Področje: zgodovina

6. NAŠE DOMAČIJE – LJUDJE, KI JIH IMAMO RADI

Mentor: Iva Potočnik

Avtorji: Literarni krožek predmetne stopnje (Janja Juvan, Alja Lodrant, Tina Tasič, Urška Kavtičnik, Sara Valenci, Jana Mravljak, Nastja Janežič, Ana Skarlovnik, Simon Rekanovič).

Področje: sociologija

Vse raziskovalne naloge so shranjene v šolski knjižnici in splošnoizobraževalni knjižnici na Prevaljah.

OŠ FRANJA GOLOBA = UNESCO ASPnet ŠOLA

Miha Cigler, svetovalec za evropske zadeve, med učenci osmošolci osemletke, ki so v sklopu projekta Pomladni dan spo-

znali evropsko ustavo, na okrogli mizi pa so lahko debatirali z gostom. Mentorica je Romana Košutnik, UNESCO ASPnet koordinatorica.

Mira Hancman,
pomočnica ravnateljca

Vrtec Zgornji kraj Prevalje

Spodbudna in prijetna klima v našem vrtcu razvija pozitivne lastnosti za učenje otrok: zvedavost, ustvarjalnost, čudenje, vznemirjenje, raziskovalni duh, navdušenje..., ki ostanejo otrokom popotnica na poti vseživljenjskega učenja.

V tem šolskem letu smo se ob vsej pestrosti in strokovnem izvajanju dejavnosti lotili tudi dodatnih dejavnosti: FIT Slovenije in Lutka, ki so jih otroci in starši z navdušenjem sprejeli. Enkrat mesečno so se otroci v popoldanskem času veselo razgibali v sklopu projekta FIT Slovenije, katerega

moto je: Naj bo zabavno!

Otroci so se ustvarjalno lotili izdelovanja lutk, v katerih najdejo svojega prijatelja in poletijo na krilih domišljije, kamor želijo. Vsakdanje življenje v našem vrtcu omogoča povezovanje z otrokovo družino in starši se aktivno vključujejo v vzgojni program, kjer otrokom pripravijo zanimivosti v dopoldanskem času: očeka planinec, mamica s citrami...

Tanja Fale je samoiniciativno zbrala sponzorska sredstva, s katerimi smo opremili igrišče z novim igralom in igralnimi hišicami, očki in dedki pa so nam z delovno akcijo igrišče uredili, popravili razpadajočo ograjo in naredili podeste pod gugalnice in igrajo za varno igro otrok.

Posebnost je bilo tudi slikanje na svilo, ki ga je ga Stanka Ramšak na prisrčen,

sproščen in igriv način priprava otrokom in vzgojiteljicam našega vrtca.

Draga Lesjak

Planinski tabor

To leto smo v vrtcu Pod gonjami že četrtoč izvedli planinski tabor. Tabor je potekal od 26 do 28. maja 2005 v prenovljeni karavli v Topli, katero upravlja CUDV Črna. Tabora se je udeležilo 22 otrok, dve vzgojiteljici in dva zunanja sodelavca iz Planinskega društva Črna in Prevalje.

Že pridevnik »planinski« pove, da smo tri dni hodili (pa ne od igrišča do kuhinje), doživeli taborni ogenj, se učili prvih veščin orientacije.

Poleg teh dejavnosti pa smo pospravljali sobe, se sprehajali ponoči po temnem gozdu, prepevali in se igrali.

Ne smemo pozabiti na turo, ki smo jo izvedli v bližnjo okolico, na vsakodnevno igro v naravi, na raziskovanje in spoznavanje travniških rož na Končnikovi kmetiji.

Za hrano – zajtrke in večerje, ter malico smo poskrbeli sami, kosila pa nam je vozil hišnik Zoran iz vrtca. Namen tabora je bil, da so si otroci pridobili zaupanje vase, ko so zapustili družino, da so odkrivali novo, lepo, neznano, da so doživeli skupna doživetja, da lahko sami odločajo, da so spoznali pomen in sodelovanje ter medsebojno pomoč v planinski skupini, da so si prizadevali za varno hojo v naravi in priazen odnos do nje in ob vsem gibanju so si razvijali koordinaci-

jo vsega telesa.

Veliko poti pelje do organizacije dobrih taborov. Nekatere so krajše, druge bolj ovinkaste, nekatere bolj zložne, druge manj. Vsakdo si izbere svojo pot, nam pa je naš tabor pokazal, da smo na pravi poti.

Projekt FIT

Projekt FIT SLOVENIJA, SVET GIBANJA = SVET VESELJA, kot ga radi poimenujejo, je mednarodni projekt za promocijo gibalno športne dejavnosti vrtcev in OŠ.

Način učenja je načrtovana igra s pravili ob spremljavi glasbe.

Zdrav razvoj otroka je vaša in naša največja želja, zato sledimo zastavljenim ciljem;

- *ohraniti in izboljšati zdravje vseh otrok,*
- *izboljšati motorične sposobnosti otrok,*
- *povečati kakovost in količino gibanja – športne vzgoje.*

Vadbena ura poteka zabavno, dopolnimo jo z glasbo, raznimi igrami in rekviziti, kolesnice, baloni, obroči...

Pri vsaki vadbeni uri so otroci skozi igro tudi izobražujejo. Koordinator pripravi vedno drugo izobraževalno temo, glede na zanimanje in zmožnost otrok.

Otroci pravila osvajajo postopoma, večkrat, dokler jih popolnoma ne osvojijo.

Glede na to, da otrok potrebuje za svoje zdravje 60 minut gibanja na dan, dopolnimo naše vadbene ure tudi z daljšimi sprehodi in gibanjem na prostem.

Odzivi otrok na naše »novo telovadbo« ali »FIT« (kot rečejo otroci) je zelo dober. Z zanimanjem in radovednostjo smo se igrali. Sedaj, ko niso več »novi« v tem, pa tudi že sami pokažejo kakšno vajo, si izmislijo kakšno igro. Vedno smo dobre volje, nasmejani, večkrat pa tudi ob prijetni glasbi na koncu kar zaplešemo.

BESEDE V MELODIJAH LEPŠE ZVENIJO – PRVIH 95

V naši majhni Sloveniji, se je na še manjši Koroški leta 1909 rodil Pihalni orkester Prevalje. Knappe, kmete in železarje je takrat povezovalo nekaj skupnega, kruto in težko življenje ter glasba, v kateri so našli smisel življenja. Tako so začele nastajati večerne urice, preživete v glasbenem duhu, sprva pod vodstvom pisarja Vizerja. Od leta 1941 naprej je delo dirigenta prevzel Štuk - Rogačnik, ki je bil takrat edini glasbeni učitelj daleč na okoli. Po osvoboditvi je pred orkester stopil Ivan Galinc, frizerski mojster, ki je godbenikom celo med striženjem vbijal v glavo note in viže. Za njim je taktirko prevzel še Julijan Burdzi in orkester popeljal na revijo pihalnih orkestrov na Ravne. Izvajanje številnih promenade koncertov ter pridobitev uniform je bilo delo Ivana Gradiška. Marijan Golob je vodil godbenike na VI. tekmovanju pihalnih orkestrov Slovenije v Radljah. Nato je postal vodja domačin Marko Kavtičnik, pod njegovim vodstvom se je orkester zelo dobro odrezal, ko je leta 1988 na tekmovanju v Ormožu osvojil zlato odličje ter oceno »zgodno« v korakanju. Dirigentsko palico je vihtel tudi Peter Jevšnikar. V času njegovega delovanja je godba počasti-

la 85. obletnico. Leta 1997 se je orkester po dolgoletnem premoru ponovno udeležil tekmovanja v 3. težavnostni kategoriji, pod vodstvom Marka Kavtičnika in osvojil zlato listino. Leta 1998 smo si v 2. težavnostni stopnji ponovno prigrabili zlato listino, z njo pa tudi vstopnico za tekmovanje v 1. težavnostni stopnji. Slednjega smo se seveda udeležili leta 1999 v Krškem in zopet osvojili zlato listino.

Največji uspeh

Od leta 2001 je naš dirigent Davorin Jevšnikar, pod vodstvom katerega smo dosegli doslej naš največji uspeh. Na tekmovanju slovenskih godb v 1. težavnostni stopnji maja 2002 smo za naše delo prejeli zlato listino s posebno pohvalo.

Danes imamo v svojih krogih celo vrsto profesionalnih glasbenikov, samostojnih ustvarjalcev, študentov glasbe ter veliko dijakov srednjih glasbenih šol. Na podmladek je ponosen celoten orkester, saj v njih vidi prihodnost in možnosti za ohranjanje dela naših prednikov.

V lanskem letu smo praznovali častitljivo 95. obletnico našega ustvarjanja, ob tej priložnosti pa smo izdali tudi dolgo želeno zgoščenko, za katero je naslovno skladbo »Prvih 95« napisal kar naš godbenik Peter Jevšnikar. Samo za naše poslušalce smo z veseljem izvedli slavnostni koncert.

Kot društvo lahko rečem, da smo kar precej dejavni, saj nas boste lahko zasledili na vsakem pomembnem dogodku, raznih nastopih, gostovanjih doma in v tujini, igranju po podjetjih, budnici, naše krajanje pa pospremi mo na njihovi zadnji poti ...

Čeprav bi lahko rekli, da je videti naše društvo popolno in brez ovir, pa le vendar temu ni tako. Če želimo delati na naši profesionalnosti in napredku, se moramo zavedati da tudi to ni zastoj. Za kvalitetno izvedbo glasbe so

potrebni instrumenti, ki pa imajo svojo ceno in ta je dokaj visoka. Trudimo se po naših najboljših močeh, da razpolagamo z denarjem po najboljši poti, a vseeno sami vsega ne zmoremo, zato se prav lepo zahvaljujemo vsem našim donatorjem in sponzorjem.

Potrebujemo glasbeno sobo

Naša želja za bližnjo prihodnost je tudi ta, da bi dobili prenovljeno glasbeno sobo, saj je ta občutno premajhna za 55- članski orkester in še naša največja želja, da nas bo glasba družila še mnogo let ter da bomo lahko ljudem z melodijami povedali največ.

Glasba brez pomladka ne bi mogla napredovati in živeti ter se ohranjati za prihodnje ro-dove. Prav lepo je slišati iz ust mladega godbenika, ki ti veselo reče, da rad hodi na vaje, ker je tam preprosto lepo in domače. Mi godbeniki in godbenice, igramo, ker **besede v melodijah najlepše zvenijo**, ker smo kot velika družina in ker imamo željo postati še več kot smo, da razveseljujemo naše poslušalce in da ostanemo z glasbo kot bratje in sestre.

Za nami je bogata, bleščeča zgodovina, obdana s petindevetdesetimi ovinki. Ti naši ovinki pa ne pomenijo nič slabega, ravno nasprotno. V vsakem ovinku se skriva naš podvig, nov uspeh, dosežek in za vsakim ovinkom je nov razgled, vedno dlje v svet, ki ponuja možnosti in uresničuje želje.

Želimo si naslednjih 95 let, ko bodo naši potomci in krajani spet nadaljevali ta neskončen krog s še več uspehi in optimizmom v sebi.

**Godbenice in godbeniki
Pihalnega orkestra Prevalje**

Na Prevalje se rad vračam

Pravzaprav sploh ne vem, kdaj se je vse skupaj začelo, vem le to, da so v naši družini vsi nekaj igrali ali peli, mogoče pa je prav to, da je očetov ansambel vadil v naši garaži, v meni prebudilo veselje do glasbe.

Spomnim se, da nobena žoga, peskovnik ali kolo ni bilo tako zanimivo kot kakšen »šlager« ali polka, ki se je slišal iz naše garaže. S starejšima bratoma smo jim prav radi prisluhnili, včasih pa tudi pomagali. Mali »šamrle«, ki sem ga ponosno držal na prsih, je bil kot nalašč za harmoniko, vedno pa je bila na voljo tudi kakšna posoda za barve, za ritem seveda, lesene kitare pa smo tako ali tako imeli, ker nam jih je naredil dedek. In tako se začne – najprej v glasbeno šolo, potem pa obvezno v »pleh muziko«. Prvih

vaj se najbolj spomnim po tem, da z bratcem sploh nisva igrala instrumentov, ki sva se jih učila v glasbeni šoli. Z marakasom in tamburinom sva se naučila gledati dirigenta. Moram pa priznati, da bi brez Davorina, ki je mojstrsko z eno roko igral bobenček, z drugo pa nama v notah kazal, kje smo, verjetno vsa stvar bila še precej težja. Imel sem tudi veliko srečo, da sem se pridružil orkestru ravno v času, ko so »jemali mero« za nove uniforme. »Pa malo več ureži,« je rekel predsednik krojaču, »v dolžino seveda, ta bo še zrastel.« Kdo bi si mislil, da bom čez petnajst let sam krojaču rekel isto, ampak to pot ne v dolžino, ampak v širino. Kapo globoko na oči, glavo pokonci – pa ponosno skozi Prevalje (ne vem, kako to deluje, ampak uniforma zagotovo spremeni človeka, kljub temu, da sem jo precej neokusno dekoriral z belimi športnimi nogavicami). Pa koncert, pogreb, pa veselica, budnica ... in potem preteče nekaj časa, končaš šolo ali dve in nenadoma postane hobi poklic. Prepričan sem, da bi bila moja pot do profesionalnega glasbenika precej bolj trnova, če ne bi dal skozi »obuke« na Prevaljah. Prav veseli me, da nas je z leti vedno več. Prav vsi se radi vračamo kljub veliki oddaljenosti Ljubljane od Korotana in sploh časovni raznolikosti našega dela. Toda če je človek pri orkestru nekaj vzel (znanje), mora tudi nekaj vrniti. Z veseljem spremljam tudi uspehe na tekmovanjih, ki so nesporno plod trdega dela godbenikov in dirigentov. In prav ta trud in čas, ki ga godbeniki žrtvujejo, da z glasbo popestrijo nek dogodek, me neizmerno razveseljuje, sploh v današnji materialistični družbi, kjer se veliko ljudi peha za denarjem, godbeniki pa naredijo »šiht« zgolj iz veselja do glasbe. Bo že držalo, kar so me učili starejši godbeniki, da je človek vreden toliko, kolikor da od sebe in ne kolikor lahko vzame.

Srčno upam, da bo iz naših vrst zraslo še veliko dobrih glasbenikov, ki bodo prispevali k napredku našega orkestra, pa tudi cele Koroške in Slovenije.

Peter Jevšnikar,

član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija
in profesor trobente na SGBŠ Ljubljana

Misli našega podmladka

Stara sem 12 let. Pri godbi igram že leto in pol. Moj prvi občutek, ko sem stopila v glasbeno sobo, je bil strah. Toda po mesecu dni je ta izginil. Pri godbi sem spoznala veliko novega in se veliko naučila. Vaje obiskujem pogosto, saj so vsake napolnjene s smehom in veseljem. Rada igram pri Pihalnem orkestru Prevalje!

Dora Bakač,
saksofon

Pred letom in pol sem prvič sedla v družbo mladih in malce starejših godbenikov Pihalnega orkestra Prevalje. In tako je orkester dobil novo klarinetistko. Dobro se počutim v tem okolju, ki ga vseposod in venomer spremlja glasba. Z igranjem si pridobivam nove izkušnje, se izpopolnujem, hkrati pa prispevam nekaj zvoka k izvedbi skladbe. Posebej mi je všeč to, da se srečamo z glasbo na prijeten, domač način, da ji znamo prisluhniti in jo zaigrati tako kot pravi profesionalci. Seveda pa ne bi bilo pike na i, če ne bi k vsemu temu dodali nekaj smeha in zabave. Kot godbenici se mi zdi, da sem del glasbe in veselja za druge, ki uživajo ob zvokih melodij. In kot vsi mladi člani in članice se trudim, da dokaj redno obiskujem vaje ter druge prireditve, kjer nastopamo.

Romana Kovač,
klarinet

Še zdaj se spomnim tistega lepega, sončnega četrtkovnega dopoldneva, ko sem šel k Marku (takratnemu dirigentu) kupiti jezičke za saksofon. Ko sem mu povedal, kaj bi rad, me je vprašal, katero leto že obiskujem glasbeno šolo. Odvrnil sem mu, da je to zdaj že 4. leto. »Če je pa tako, potem pa pridi v ponedeljek na vaje «plehmuzike» v Družbeni dom,« je še zaklical za mano, ko me je od veselja kar odneslo skozi vrata prodajalne. Tisti ponedeljek sem pričakoval zelo nestrpno, čeprav si takrat sploh nisem znal predstavljati, kaj me čaka. Prišel je čas mojega odhoda na vaje. Ko pa sem prispel, me je veselje minilo. Pojavilo se je novo čustvo – strah. Obstal sem pri vratih, izza katerih so me vabili toni godbenikov, ki so že pridno vadili. Skoraj sem se že obrnil in odkorakal domov, ko mi je po slabo osvetljenem hodniku nasproti prikorakala postava starejšega godbenika in me ogovorila: »Ja ka pa ti? Kr ntr jedi, nevš zej zuna stav!« In takrat sem vstopil v čisto nov svet, svet glasbe, kakršnega dotlej nisem poznal. Sprva sem bil malce izgubljen, vendar sem se s pomočjo »štimkolegov« hitro ujel. Sledil je prvi božično-novoletni koncert, prvi nastop na pogrebu, sekcijske vaje, priprave na tekmovanje v Portorožu, gostovanje, rekreacija in seveda tudi prvo plačilo. Zaradi redne udeležbe na vajah sem se udeležil tudi tabora mladih gobenikov in godbenic. Zdaj sem pri godbi že peto leto in v teh letih sem pridobil veliko novih, neprecenljivih izkušenj, ter doživel mnogo nepozabnih trenutkov. Zato mladina, učite se igranja instrumentov, da boste lahko prišli h godbi in se imeli »fajn«!

Gašper Bakač,
saksofon

Koroško kulturno poletje 2005 tudi na Prevaljah

Pet koroških občin (Slovenj Gradec, Radlje, Dravograd, Ravne na Koroškem in Prevalje) je letošnje leto pristopilo k skupnemu kulturnemu projektu Koroško kulturno poletje, ki ga je pripravila Regijska razvojna agencija za Koroško (RRA). Projekt denarno podpira tudi država, iz razvojnih skladov za regionalni razvoj. V času od 24. junija do 11. septembra se bo v regiji zvrstilo 53 kulturnih prireditev. RRA je izdala posebno zloženko o prireditvah KKP, ki jo bo prejelo vsako gospodinjstvo.

Vabimo vas, da si prireditve ogledate, še posebej vabljeni mladi. Bogat izbor raznovrstnih prireditev s področja zborovske, klasične in zabavne instrumentalne glasbe, likovnega področja in s področja varovanja kulturne dediščine nudi občanom široko paleto kulturnih užitkov in lepih priložnosti druženja ljudi. V programih sodelujejo poleg domačih ustvarjalcev tudi skupine od drugod – posebej pa vas opozarjamo na gostovanje Deškega zbora M. I. Glinka iz St. Petersburga, ki ga glasbeniki imajo za enega najboljših tovrstnih zborov na svetu.

Zloženko s programom prireditev je prejelo vsako gospodinjstvo, objavljen je na internih kabelskih programih in internetni strani občin. Obisk prireditev je brezplačen!

Jožko Kert

članstvo v častnem odboru pa so v veliko moralno in materialno pomoč. Med njimi so tedanja predsednica državnega zbora Irma PavliničKrebs, tedanji ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode, mariborski škof dr. Franc Karmberger, Jože Kozmus – direktor Preventa in drugi. Letos se jim je pridružil še novoimenovani ljubljanski nadškof in metropolit msgn. Alojz Uran. Odbor pa ima tudi vso podporo Ministrstva za kulturo republike Slovenije in Zavoda za varstvo kulturne dediščine območne enote v Mariboru in seveda županov ter svetov koroških občin. Tako pozornost pa si cerkev sv. Uršule zasluži.

s. p., F. Tratnik, s. p., trgovina Jeans Shop, J. Rifel, družina E. Osojnik, družina dr. J. Sušnika, Planinsko društvo Prevalje in vsi tisti, ki bodo še darovali.

Zbralo se je toliko, da se je lahko v lanskem letu po vsej cerkveni ladji na površini 700 m² položil enoten kamniti tlak. Tega cerkev v vsej svoji zgodovini še ni imela. S pomočjo faranov združene župnije Šoštanj, Bele Vode, Zavodnja v organizaciji in izvedbi šoštanjskega naddekana Pribožiča, pa se je v celoti obnovil zvonik od bunke s križem na konici do vhodnih vrat in tlaka.

Obnova cerkve na Uršlji gori

Pred dvema letoma je prinesel ključar uršljegorske cerkve v nemirljivo vest v dolino. Veter je začel trgati sto let stare skodle z zvonika cerkve, mlajše skodle na cerkveni ladji so razpokale in skozi nje pronica deževnica, izpod duri moči kopneči sneg, okenski okvirji gnijejo, omet odpada.

Z željo, da bi se preprečilo nadaljno propadanje cerkve se je ustanovil iniciativni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki civilne iniciative, župnije Stari trg, predstavnik Planinskega društva Prevalje, predstavnik Koroškega muzeja in predstavniki občin, ki oklepajo Uršljo goro, razen velenja. Odbor naj bi poskrbel za sanacijo. S svojimi podpisi so akcijo podprli številni občani vseh treh občin. Osebnosti, ki so sprejele

Najvišje ležeča cerkev na Slovenskem

Cerkve na Uršlji gori je na višini 1696 m in je najvišje ležeča cerkev na Slovenskem in je v tem pogledu gotovo zanimiva za vse Slovence, še zlasti za tiste, ki se radi podajo v gore ali na romarsko pot. Je dragocen slovenski kulturni in sakralni spomenik, ki so ga pred 400 leti v tedaj zelo nemirnem in rezburkanem času dobrih 30 let gradili uršljegorski kmetje in posestniki. Mogočna gorska katedrala v slogu psevdobasilike meri 30 m po dolžini in 20 m po širini. Stoji na vrhu Uršlje gore, ki je za vse domačine rodoljubna, zavetniška dominantna in si ne bi mogli odpustiti, če bi cerkev na njej v našem času propadla.

Prošnjam odbora za finančno pomoč so se začeli odzivati posamezniki in podjetja ter institucije. Zelo prisrčen je bil prispevek Farčanov. V Zlato knjigo darovalcev bodo vpisani dosedanja dobrotniki s Prevalj: Zavod Medicinski center Gorjanc, I. Marošek,

Pomagajmo obnoviti cerkev

Kdor želi sodelovati in pomagati, naj usmeri svoje nakazilo na poseben transakcijski račun župnije Stari trg pri Deželni banki Slovenije, p. e. Slovenj Gradec
št. 19540 - 5002645339.

Saj ni tako težko izpolniti denarno nakaznico, čeprav so natisnjene tako, da jih zlasti starejši ljudje težko berejo. Če sami ne moremo pa radi pomagajo uslužbenci na pošti ali banki. Ni toliko pomembna višina nakazila, kakor želja, da bi sodelovalo čim več ljudi.

Prim. Drago Plešivčnik,
dr. med., predsednik odbora za
obnovo cerkve cerkve

Ob bistrem potoku je Polhov mlin

Obuditev ene najstarejših človekovih obrti – mlinarstva, poteka v našem domačem okolju. Lastniki Polhovega mlina so se že pred leti odločili, da bodo svoj domači kmečki mlin na vodni pogon in tri mlinske kamne, prenovili. Spoznanje, da je ta nekoč tako razširjena obrt čisto zamrla, jih je spodbudilo, da jo ponovno oživijo vsaj za turistične namene. Nekoč je v Šentanelski reki delovalo sedem kmečkih mlinov, ki so danes le še zapuščene priče nekdanjemu bogatemu delovanju. Skoraj vsaka večja kmetija je imela svoj mlin, kjer so mleli za lastne potrebe in ostale sosede, ki mlina niso imeli. Delovanje mlinov je začelo hitro upadati po 2. svetovne vojne, ko se je drastično spremenil način življenja prebivalstva. Mnogi iz podeželja so se zaposlili v mestnih tovarnah. Moka, kruh, zdrob in ostali mlinski produkti so v trgovinah postali cenovno dostopnejši in mlini so počasi nehali delovati.

Obnavljati so pričeli že leta 1980

Pri Polhu v Šentanelski reki so se obnovenih del lotili že leta 1980. Konzervatorska obnova poteka pod nadzorom Zavoda za spomeniško varstvo Maribor, ob pomoči občine Prevalje in lastnikov Mojce in Franca Naveršnik. Obnovitvena dela so bila za nekaj let prekinjena, od leta 2002 pa so v polnem zagonu in se bodo v osnovi končala letos jeseni. Gostoljubno bodo odprli vrata na Jesenskih srečanjih 2005. Mlin bo obnovljen izključno za turistične namene. Želja, da bi generacijam za nami pokazali celoten proces od žita do kruha, vseh stranskih ob mlinskih dejavnosti in vseh stranskih produktov, jih spodbuja pri delu. Največ sta prispevala lastnika Mojca in Franc Naveršnik z družino, ki sta v obnovo vložila ogromno lastnih sredstev in lastnega dela, prispevala

je Občina Prevalje in Zavod za spomeniško varstvo Maribor, Dejan Damjanovič, strokovno pomoč je vseskozi nudila tudi mag. Karla Oder, ravnateljica Koroškega muzeja Slovenj Gradec – enota Ravne na Koroškem in Zdravko Fajmut, svetnik Občine Prevalje.

Temeljno izhodišče je, da sta naravna in kulturna dediščina ne le kulturni dobrini, temveč sta tudi potencial za turistični razvoj občine. Minimalni cilj je vsaj ustaviti propadanje naravne in kulturne dediščine, zlasti etnološke dediščine in obnova Polhovega mlina je korak več k bogatitvi turistične ponudbe Koroške. Delo še ni zaključeno, manjka muzejska zbirka v mlinarjevi sobi, ureditev sobe na podstrešju, ki se bo imenovala Polhova soba in se bodo v njej odvijale manjše kulturne prireditve, dokončujejo ureditev preužitkarske hiše ...

Ohranjanje, ponovno oživljanje že izumrlih obrti je potrebno. Tega dejstva bi se morali vsi zavedati. To ne pomeni, da živimo v preteklosti, s tem se le izraža naš odnos do kulturne dediščine, ki vse prehitro izginja in izumira. Kaj pa generacije za nami? Kako naj pričakujemo od njih, da bodo razumeli svoje prednike, njihovo življenje in delovanje, če jim nič ne bomo ohranili. Projekti kot je Polhov mlin je zaslužen vse pohvale...

Andreja Šipek,
etnologinja

Prostovoljno delo v Domu starejših na Fari

V Domu starejših Na Fari na Prevaljah si prizadevamo, da bi bilo bivanje za naše stanovalce čimbolj prijetno, zato smo povabili k sodelovanju prostovoljce – ljudi dobre volje.

In kdo so naši prostovoljci? To so ljudje širokega in odprtega srca, ki jim skrb za sočloveka ni tuja. Naši prostovoljci so različnih starosti, spolov, izobrazb in poklicev, prihajajo iz različnih krajev, imajo različne interese. Prav ta raznolikost daje čar in prinaša svežino v našo hišo. Pomen prostovoljnega družabništva ni samo v premagovanju osamljenosti starega človeka, ampak tudi v predaji bogatih življenjskih izkušenj mlajši generaciji. Prostovoljci se s tem, ko spoznavajo starega človeka, tudi lažje pripravljajo na lastno starost, s prostovoljsko mrežo pa se v družbi spreminja negativno mnenje in lomi tabu starosti. Veliko je tudi aktivnosti v Domu, ki bi jih težko speljali brez naših prostovoljnih sodelavcev. To so različne športne in družabne igre, ki jih organiziramo, zlasti v poletnih mesecih, pa izleti za gibalno ovirane stanovalce, pikniki, sprehodi v naravo, po nakupih, na pokopališče, prebiranje literature, pogovori in še mnogo drugega.

Mateja prostovoljka

V letošnjem letu je Mladinski svet Slovenije že tretjič zapored razpisal natečaj za Naj prostovoljko – ca in Naj prostovoljski projekt za leto 2004. Tudi mi smo se odzvali in na natečaj prijavi dva prostovoljca in prostovoljski projekt. Ker plačila za

prostovoljno delovanje zagotovo ni mogoče meriti v denarju, pomemben je predvsem odnos do prostovoljcev, so bile nagrade simbolične in so jih prispevali sponzorji. Vsi prijavljeni prostovoljci pa so prejeli pohvalo kot znak spoštovanja in priznanja vrednosti njihovega dela. Mateja Pipuš, večletna prostovoljka našega Doma, pa je v kategoriji do 18 let prejela priznanje oziroma naziv Naj prostovoljka leta 2004. Mateja je dijakinja Srednje zdravstvene šole v Slovenj Gradcu in je ena od prvih prostovoljk v našem Domu. Njeno prostovoljno delo je preraslo iz individualnega družabništva z osamljenim starim človekom tudi na druge dejavnosti. Pomaga nam pri izvedbi prireditve, izletov, piknikov, družabnih iger, udeležuje se izobraževanj in usposabljanj. Za številne ure prostovoljnega dela smo ji nadvse hvaležni in hkrati izjemno ponosni, da imamo v naši sredini naj prostovoljko leta 2004 v kategoriji do 18 let. Iskrene čestitke Mateja!

*Mentorica med starostniki,
ki so obujali spomine*

V letošnjem letu smo tudi zaključili projekt z učenci iz Osnovne šole Franja Goloba Prevalje, s katerimi so se naši stanovalci srečevali v obdobju 2003-2005. Pogovore na različne teme (iz šolskih dni, o vaških posebnejših, o bolezni, o ljubezni, strašljive in vražljive zgodbe, živalske zgodbe in drugo) je s pomočjo učencev zbrala in uredila gospa Iva Potočnik v zbirki z naslovom Srečanja. Za prijetne urice v družbi učencev in njihovih mentorjev, tako v Domu kot tudi v Osnovni šoli, kamor smo bili povabljeni na skupno večerjo, se stanovalci in zaposleni najlepše zahvaljujemo. Ker so bila vsa naša srečanja tako zelo prijetna in vesela, smo se že dogovorili, da bomo z novo generacijo učencev ponovno navezali stike že v jeseni.

Vsi zaposleni in stanovalci Doma starejših Na Fari se iskreno zahvaljujemo vsem našim prostovoljcem, ki so bili in so še pripravljeni nekaj svojega prostega časa preživeti med nami.

Vsi, ki bi se nam želeli pridružiti, pa ste vljudno vabljeni v našo hišo. Prepričani smo, da je še veliko možnosti za izboljšanje kvalitete bivanja v našem Domu, zato so dobre ideje vedno dobrodošle. Mnoge pa lahko uresničimo le s pomočjo sodelavcev-prostovoljcev. Saj veste, skupaj zmoremo več in bolje. In potrebujemo drug drugega, tako kot je nekoč zapisal Ivan Minatti: »Nekoga moraš imeti rad, pa čeprav trave, drevo, reko ali kamen, nekemu moraš nasloniti roko na ramo, da se lačna nasiti bližine.....«

Marjeta ŠTREKELJ,
univ. dipl. soc. del.,
vodja socialne oskrbe v Domu starejših Na Fari

Komedije Gledališke skupine DU Prevalje že deset let polnijo dvorane

Gledališka skupina DU Prevalje praznuje letos jubilejno deseto obletnico obstoja. Septembra 1995 se je dvanajst žensk, ki jim je bilo skupno veselje do amaterskega gledališča, odločilo, da poizkusijo uresničiti svojo željo po igranju. Zaupati si je treba, so rekle, pa bo šlo. Tem ženskam, ki so skupini zveste še danes, se je v teku časa priključilo nekaj novih igralcev, eni so vztrajali, drugi odnehali. Od leta 1999 do 2004 je v skupini sodeloval kot igralec in svetovalec Folti Arnold, ki iz objektivnih razlogov pri igri

Prevare ni sodeloval.

Tako je danes v skupini 20 članov. Tri najst igralcev: Iva Čepin, Urška Šalej, Kristina Smolak, Anica Močivnik, Marija Jug, Fanka Kuhar, Helena Golob, Elica Čepelnik, Treza Sekavčnik, Lizika Potočnik, Jože Jug, Ignac Mlakar in Jože Močivnik, ki poleg igranja opravlja dela scenografa. Šepetalka Marija Brumen, rekviziterka Vilma Mlakar, blagajničarka Štefka Kordež, odrski mojstri Adi Potočnik, Tone Golob, Ivan Veselko, Štefan Kordež.

V desetih letih smo uprizorili osem gledaliških del, oziroma 103 gledališke predstave in sicer:

Kazimir Zakrajšek: Prisegam. 1995/1996, režija Urška Šalej; komedije, ki jih je napisala, režirala in v njih igrala Anica Močivnik:

To so ženske.1998. – Županja hočem biti. 1999. – Drugačna mati. 2000. – Nezvesti soprog. 2001. – Čenče. 2002. – Težave z Marto. 2003. – Prevare. 2005.

Občina Prevalje je gledališki skupini leta 2001 podelila srebrno Sušnikovo priznanje za prizadevno delo na področju kulture, Anici Močivnik pa v letu 2003 bronasto Sušnikovo priznanje za kulturno ustvarjanje v amaterskem gledališču. Od Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je skupina prejela priznanje za komedije Nezvesti soprog, Čenče in Prevare. Posebno priznanje Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti je bilo letos podeljeno Anici Močivnik za izvirno besedilo igre Prevare.

Anica Močivnik

45 let Moškega pevskega zbora Društva upokojencev Prevalje

Moški pevski zbor DU Prevalje deluje nepretrgoma od leta 1960 in je letos praznoval že 45. obletnico. Njegov ustanovitelj je bil učitelj Ivan Lebič, njegovo delo je nadaljeval Jože Štrekelj. Sedaj vodi zbor Jožica Ovnič. MoPZ se je udeležil vseh revij Od Pliberka do Traberka, raznih srečanj upokojenskih zborov po Sloveniji in drugih prireditvah. Vsako leto skupaj z Me PZ DU Prevalje sodeluje na letnem koncertu, največkrat pa jih lahko slišimo na pogrebih. Med najbolj zvestimi pevci MoPZ sta zagotovo Pavli Potočnik in Alojz Plešej. Tudi ostali člani so požrtvovalni, prizadevni in redni na vajah. Radi prepevajo in družijo ob slovenski pesmi, ki jim veliko pomeni.

Društvo je naredilo obračun

Občnega zbora DU Prevalje se je udeležilo 147 članov. Za uvod so program pripravili pevci in pevke DU Prevalje in aktiv kmečkih žena iz Šentanela. Predsednik DU Adalbert Potočnik je v poročilu opisal delo društva.

Poleg turističnih in nekaj nakupovalnih izletov, novoletnega praznovanja, srečanja žena ob 8. marcu, martinovanju, vsakolet-

nem pikniku se upokojenke in upokojenci družijo v različnih dejavnostih. Najbolj množična je rekreacija žensk v telovadnici in pohodništvo. Na svojih pohodih so dodobra spoznale okolico Prevalj. Imamo moško in žensko ekipo kegljačev, ki se uspešno udeležujejo tudi medobčinskih tekmovanj.

Posebno ponosni smo na mešani in moški pevski zbor, ki sodeluje na srečanjih od Pliberka do Traberka, koncertih združenih pevskih zborov Koroško - Šaleške zveze, vsako leto imajo samostojni koncert, pojejo pa tudi v slovo umrlim članom. Moški pevski zbor letos praznuje že 45 let neprekinjenega delovanja. Čestitamo!

Letos je naša dramska skupina zabele-

žila desetletnico delovanja pod vodstvom Anice Močivnik s komedijo Prevare, upamo, da ni zadnja.

Vseh aktivnosti ni mogoče na kratko povzeti ne smemo pa pozabiti na uspešna počitnikovanja v Izoli kamor popeljemo vsako leto preko 100 naših članic in članov.

Z omenjenimi in drugimi aktivnostmi se trudimo polepšati, popestriti življenje upokojencev.

Adalbert Potočnik,
predsednik DU Prevalje

Prevaljski upokojenci v Izoli

Vresova pevška delavnica in turneja po Braču

Proti koncu sezone 2004/2005 smo v začetku maja Vresovci odpotovali na otok Brač, kjer smo pevsko turnejo združili tudi z delavnico. Kot vselej je tudi to pot pevce spremljala predvsem njihova pesem. Slišana je bila v cerkvah krajev Milna, Povlja in Škrip, razlegala se je po prečudoviti plaži v znanem turističnem mestecu Bol, glavni koncert pa smo izvedli v cerkvi sv. Petra v Supetru. Koncert je odlično uspel, predvsem iz razloga, ker je bila cerkev polna poslušalcev (po oceni jih je bilo vsaj 300). Veliko jih je prišlo tudi iz hotela, kjer smo bili pevci nastanjeni (razumljivo, saj so bili ti gosti najbolj izpostavljeni neposredni reklami). In če vemo, da je Dalmacija znana daleč naokoli po odličnih moških pevskih zasedbah, da jim je pesem takorekoč položena v

zibelko, ter da so zaradi naštetega seveda tudi zahtevno občinstvo, si pevci štejemo v posebno čast, da smo prisotne v cerkvi navdušili do te mere, da so se ob »njihovi« Fala-(i) zarosile prenekateri oči. Eden iz-

med komentarjev po koncertu pa je bil: »A to se je zaista isplatio čuti«!

Andrej Kladnik,
predsednik KD MoPZ Vres Prevalje

Predstavitev najnovejše knjige Rudija Mlinarja na Lešah

Rudi Mlinar: *Kjer ptice oneme* – roman o povojnih dogodkih na Lešah nad Prevaljami – Mohorjeva, Celovec 2005, str. 256.

Na Prevaljah, še bolj seveda na Lešah, kjer je bil doma, je bil Rudi Mlinar vrsto let znan kot kulturni organizator in pisec vrste predvsem zabavnih iger, ki so jih igrale amaterske skupine na Koroškem, pa tudi drugod po Sloveniji. V tistih časih najbrž nihče ni računal, da bo iz pisca lažjega žanra ljudske komedije nekoč zrasel pisatelj pripovednik, ki bo tako rekoč čez noč stopil med slovenske pisatelje, ki jih velja jemati zares. Danes je Rudi Mlinar, ki živi z družino v Brežicah, zaposlen pa je kot varnostnik na ljubljanski železniški postaji, prozaist, ki se uredniki založb pred njim ne skrivajo, in so mu založniška vrata odprta, njegove knjige pa dossegajo in obetajo za slovenske razmere zelo visoke naklade.

V svojem prvem romanu *Ciril iz Šentanel* (Mohorjeva 2004) se je Mlinar izkazal za mojstra zgodovinskega in obenem intimnega pripovedovanja. A po sagi o lastnem rodu v Šentanelu, kjer imamo opraviti z majhnimi krivdami in človeškimi napakami, sledi

zdaj roman *Kjer ptice oneme*, kjer imamo opraviti z veliko krivdo, ki bi ji le še storilci in njihovi somišljeniki še naprej najraje rekli „napaka“. Naložiti zgodovini svojega naroda tako strašne zločine, kakršen je bil tudi ta na Lešah, ne pomeni ta narod osvobajati. Zločin na vesti ljudi in v zgodovinski zavesti naroda je namreč hujši okupator in hujša nesvoboda, kakor pa fizična in vojaško-politična okupacija sama. Kako močna in dolgotrajna (nemška je trajala samo štiri leta, ta pa že več kakor 60 let!) je ta „okupacija vesti in zgodovinskega spomina“, kaže reakcija nekoga, ki je povsem v duhu tistih, ki so zaukazali in prikrivali ta zločin, predlagal, naj o tem ne govorimo več in naj na vse to pozabimo. Interes za pozabo ima lahko samo eden: ta, ki je pri zločinu sodeloval ali pa bil z njimi kakor koli na način sokrivde povezan. Poštenjak nima nobene potrebe po tem, da bi utišal resnico in njeno razkrivanje. To velja za dogajanje v Sloveniji in svetu, in to še toliko bolj velja za dogajanje v kraju storjenega zločina.

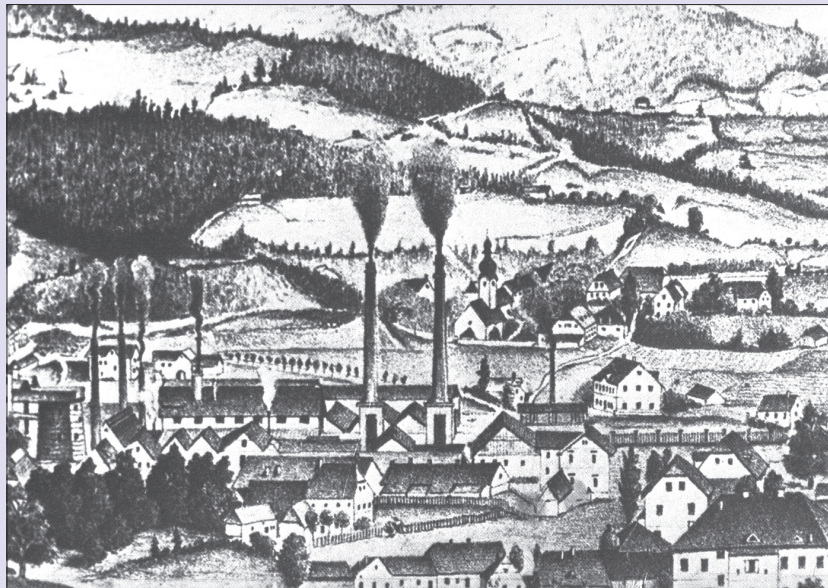
Mlinarjev roman je napisan – vsaj prva polovica in nekaj več – kot „mladinska povest“, kakršnih smo vajeni pri slovenskih klasikih te zvrsti: Bevku, Seliškarju, Suhodolčanu, Rozmanu in drugih. A ta prvi vtis vara. Pisatelj se je odločil, naj resnica spregovori *ex ore parvulorum* (iz otroških

ust). Nedolžni otroci, ki jim res ni mogoče očitati nikakršne indoktrinacije ali političnih namenov, se v času svojega odrasčanja, prvih erotičnih prebujanj, nedolžnih iger v gozdu, počasi prebujajo do pošastnega spoznanja in razkritja, kakor se bralcu razodene v zadnjem delu knjige. Sijajen prijem, ki je povsem nov v literaturi s to tematiko.

Drugače, kakor morda mislijo še vedno obstoječi miselni prijatelji tistih, ki so si umazali roke in vest s toliko krvi, bo o knjigi sodil rojak, ko v tem delu ne bo videl „sramotivte“ svojega kraja, temveč prav nasprotno, priznanje ljudem v tem kraju, da so se voljni in sposobni pošteno soočiti s tako obremenjeno preteklostjo in posledično tudi sedanostjo in prihodnostjo in krivdi pogledati v oči. Knjiga tako ni dokument sramote za kraj, iz katerega je porojena, temveč je nasprotno, dokument poštenosti njegovih prebivalcev, ki se resnice ne bojijo, temveč jo pozdravljajo kot edino resnično osvoboditeljico, kakor nam zagotavlja Kristus: „In spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila.“ (Jn 8,32).

Vinko Ošlak

BIOGRAFSKI LEKSIKON OBČINE PREVALJE

Po treh letih zahtevnega dela, **bo v jeseni izšel Biografski leksikon občine Prevalje**. Obsežno in zahtevno delo, tako vsebinsko kot tehnično.

Predstavlja ljudi, ki so povezani s kraji naše občine in so s svojim delovanjem pustili sledi doma ali po svetu od davnih začetkov do današnjih dni. Leksikon vsebuje več kot 500 imen. Cilj je bil ohraniti, kar še ni zatonilo v pozabo in izgubo, zapisati, kar se zdi zanimivo, pomembno, poučno in spomina vredno. Leksikonu so dodane razne preglednice:

Od davnine do današnjih dni, Šolstvo, Župniki, Žrtve prve in druge svetovne vojne, Društva, Športniki z vidnejšimi dosežki, Spominski park, Spominske in druge stalne prireditve v občini, opremljen bo z barvnimi reprodukcijami del prevaljskih likovnih ustvarjalcev.

Avtorici sta Marija Suhodolčan Dolenc in Greta Jukič, spremne besede sta napisala naš rojak, pisatelj Vinko Ošlak in znanstveni sodelavec Slovenske akademije znanosti in umetnosti Martin Grum. Izdajo obsežnega BIOGRAFSKEGA LEKSIKONA OBČINE PREVALJE so omogočili Občina Prevalje in sponzorji. Kupili ga boste lahko na predstavitvi ali pa Vam ga bomo poslali po pošti. V prodaji bo v DARILNEM BUTIKU na Prevaljah. Cena leksikona je 7.000 SIT.

**Naročila sprejemamo: po faxu: 02 82 461 /
po telefonu: 02 82 461 00 /
po e-pošti: obcina@prevalje.si**

Zahvaljujemo se za naročilo.

Greta Jukič

Mohorjanova petnajsta koncertna sezona

Ena stalnic naše prevaljske kulturne ponudbe je koncertna dejavnost KD MOHORJAN, ki ljudem že petnajsto leto zapored nudi kakovostne glasbene prireditve. Letošnjo sezono prihajajo med nas odlični zbori: Glasbena matica, Kosovelovci iz Ajdovščine, Ljubljanski madrigalisti, otroško-mladinski zbor LA Cigale du Florival iz Alzacije – Francija, zbor Ave, APZ Tone Tomšič, med njimi pa se predstavlja tudi domači ŠMePZ Mohorjan s svojim šestim letnim koncertom z dirigentoma Marjanom Berložnikom in Heleno Buhvald.

Instrumentalni del sezone letos zapolnjujejo Rožmarinke, Katja Skrinar - harfa, Godalni kvartet Feguš iz Maribora ter orglavec Tomaž Sevšek. Najbolj pa smo veseli nastopov domačih glasbenikov: letos se nam predstavljajo Marko Motnik – orgle, Jure Gradišnik, Jani Lorber in Igor Konečnik – trobenta, Nina Grošelj – violina, Uroš Lečnik – kontrabas, Vanja Mori – sopran, Helena Buhvald – klavir in Žiga Berložnik – kitara.

Vpletanje domačega glasbenega rodu v koncertne sporede je stalnica naših pro-

Katja Skrinar - harfa

gramov. Veseli smo sodelovanja z Gimnazijo Ravne na Koroškem, ki je že drugo leto odjemalka naše glasbene ponudbe. Mladim poslušalcem – članom pevskih zborov in gojencem glasbene šole – nudimo brezplačne obiske koncertov.

Stalnica programske usmeritve pa so tudi dela domačih skladateljev, saj si glasbene sezone brez del skladatelja Lojzeta Lebiča in drugih naših skladateljev (Strmčnika, Lampreta, Kramolca, Kranjca) skoraj ne moremo predstavljati.

V minulih petnajstih letih se je izoblikoval krog poslušalcev. Vanj želimo pritegniti čim več šolske mladine, kar pa je brez pomoči in sodelovanja šolnikov praktično nemogoče. Tukaj pa si želimo v prihodnje več sodelovanja. Škoda bi bilo, da bi mladih ne popeljali v tako lep svet glasbenih doživetij, ki so jim na voljo. Takih možnosti namreč nimajo daleč naokoli.

Seveda pa brez pomoči in razumevanja občine takih glasbenih sezon ne bi zmogli. Pa tudi brez podpore Ministrstva za kulturo in JS RS KD ne. In seveda tudi brez dobre podpore v društvu ne. Vsako leto namreč pride na Prevalje od petsto do šesto nastopajočih glasbenikov – pevcev in instrumentalistov – za katere je potrebno poskrbeti, da se lepo počutijo med nami in da odidejo s Prevalj z lepimi vtisi. Do sedaj je vsem bilo

še vedno všeč in radi bi ponovno prišli med nas. To pa je tudi lepo poslanstvo, vredno podpore.

Kako v prihodnje ?

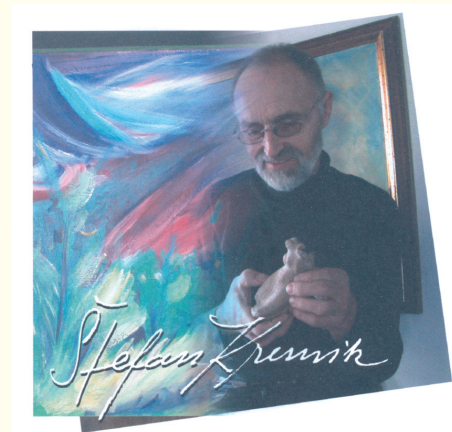
Težko je odgovoriti na takšno vprašanje. Lahko le rečemo, da bi bila velika škoda za vse nas, če bi se morali zaradi denarja ali kakih drugih vzrokov odreči temu delu naše kulture. Saj smo preko teh glasbenih večerov tesno povezani v širok krog slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev – tod in onstran meje – in s tem predstavljamo lep del kulturne pogače slovenskega naroda.

Na glasbenem področju je koroški del te pogače izjemen in dragocen. Hvala vsem, ki nas podpirate pri naših prizadevanjih.

Jožko Kert

Umetnik Štefan Kresnik,

domačin z Leš, se je s svojimi slikami prvič predstavil na Prevaljah.

... Ustvarjal je zase in za krog svojih prijateljev. Zato skozi štiri desetletja njegovega ustvarjanja ne teče rdeča nit, da bi ga kot ustvarjalca lahko enostavno opredelili. Kot pedagog je poznal različne tehnike in načine, tudi kot teoretik je spremljal razvoj likovne umetnosti, jo interpretiral, analiziral in pojasnjeval. Tako nam postane bolj razumljivo, zakaj je tako raznolik ... Štirideset ustvarjalnih let je prineslo številna priznanja med njimi: priznanje Pedagoške akademije v Mariboru za uspešno in kulturno in pedagoško delo; priznanje INSE – združenja likovnih pedagogov Jugoslavije leta 1974; Kajuhovo priznanje za najuspešnejšega likovnega pedagoga na republiški razstavi učencev osnovnih šol v Šoštanju (1982); odličje z zlatim listom za dejavno spodbujanje kulturnega življenja ...

(Iz predstavitvenega govora ravnateljice Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec, Milene Zlatar).

6. letni koncert - ŠMePZ »Mohorjan«, dirigenta M. Berložnik in M. Buhvald

Koncert mladih glasbenikov - (Vanja Mori - sopran, Igor Konečnik in Janez Lorber - trobenta, mag. Marko Motnik)

Nogometna šola Prevalje

Med številnimi igrami, ki navdušujejo mlade, prav gotovo prevladuje nogomet. Nogomet se igra skoraj v vseh slovenskih vaseh in mestih. Ta zanimiva igra je precej mladih odvrnila od ulice in jih pozitivno naravnala v življenje. Tako je tudi na Prevaljah, kjer se nogomet igra več kot 70 let. V vseh teh letih se je v vrstah NK Korotan zvrstilo stotine nogometašev, ki so ponesli ime kluba s Prevalj širom naše države in tudi izven naših meja. Klub je v vseh letih obstoja doživljal vzpone in padce. Ko je bil klub v tekmovalnem smislu najbolj uspešen, je imel veliko pristašev, žal pa so nekateri med njimi iskali samo privilegije, zato je klub padel v globoko finančno krizo, ki je pripeljala do ukinitve kluba. Na pogorišču Korotana je leta 2002 zrasla nogometna šola Prevalje, ki se je prva ubadala z velikimi težavami tako v finančnem kot v organizacijskem smislu. Vendar smo vsi, ki smo bili vključeni v delo Nogometne šole Prevalje, imeli veliko volje in elana, zato je delo z mladimi kmalu obrodilo sadove.

Danes je v Nogometno šolo vključenih okrog 100 otrok in mladostnikov v starosti 7-18 let. Z njimi delamo trenerji, ki smo za

to usposobljeni in imamo veliko nogometnega znanja, ki smo ga pridobili kot igralci in trenerji skozi vsa leta. Naši trenerji delujejo tudi na podružničnih šolah na Holmcu in Šentanelu. Da društvo Nogometna šola Prevalje zagotavlja pogoje za delo igralcem in trenerjem skrbi upravni odbor na čelu z gospodom Jožijem in Matjažem Močivnikom. Vsi imamo veliko energije in volje, zato upam, da bomo še naprej uspešno zagotavljali pogoje, da se bodo mladi lahko aktivno ukvarjali z nogometom.

Veseli dejstvo, da ima za Nogometno šolo posluh tudi občina v primerjavi z ostalimi klubi v dolini.

Upamo, da bomo jeseni organizirali člansko ekipo, ki je prav gotovo krona vsakega kluba in da bomo privabili na tribune veliko gledalcev, ki bodo lahko uživali v tej najpopularnejši športni igri.

Ladislav Kuzma,

predsednik in trener Nogometne šole Prevalje

Uspešna tekmovalna sezona OK Prevalje

Letošnja tekmovalna sezona je bila za OK Prevalje najuspešnejša doslej. To dokazujejo odlični rezultati ekip, ki so tekmoval v mladinskih kategorijah. OK Prevalje smo edini odbojarski kolektiv v državi, ki mu je uspela uvrstitev vseh nastopajočih ekip na vsa zaključna tekmovanja državnega prvenstva. Žal pa nam manjka še »pika na i«, naslov državnega prvaka, ki smo se mu v nekaterih kategorijah že zelo približali.

- V mini odbojki so naše najmlajše odbojkarice pod vodstvom vaditeljice Barbare Goltnik med 31. ekipami osvojile 5.do 6. mesto.
- V mali odbojki, ki jo je vodila Marjana Sonjak, smo osvojili srebrno medaljo med 67. nastopajočimi ekipami.
- V kategoriji starejših deklic je nastopalo 56 ekip. Naše deklice so pod vodstvom Danila Ribiča osvojile 3. mesto.

Trenerju Bogdanu Pupavcu je uspelo kadetinke pripeljati do 4. mesta, ki so ga osvojile med 40. nastopajočimi ekipami.

Mladinke so ponovile odličen uspeh lanske sezone in med 26. nastopajočimi osvojile 2. mesto. Vodil jih je trener Franjo Jež.

Članska vrsta pod vodstvom trenerja Franja Ježa je morala priznati, da je nastopanje v I. DOL zanje prevelik zalogaj. Slovesu od prve lige botrujeta predvsem dva razloga. Tik pred začetkom tekmovanj smo dokaj nepričakovano ostali kar brez petih igralk: Helene Ošlovnik, Marjete Šuler, Jasne Rapnik, Tamare Stropnik in Katje Jontes, ki je prestopila k OK Benedikt. Primanjkljaj igralk v ekipi smo zapolnili z novimi igralkami: Zalo Janet, ki je prišla iz OK Mežica, z našimi mlajšimi igralkami Aleksandro Štornik, Aljo Špenger in nadarjeno starejšo deklico Ano Skarlovnik. Drugi razlog neuspeha članic pa so igralkice – študentke, ki zaradi študijskih obveznosti niso mogle obiskovati vseh treningov potrebnih za nastopanje v najvišji ligi.

Nastopi na kvalifikacijah za EP v St. Die des Vosgesu

Poleg državnih prvenstev so naše odbojkarice sodelovale še v drugih tekmovanjih. Kar štiri mladinke: Mojca Berložnik, Mojca Petrič, Aleksandra Jovič in Katja Jontes so

z državno reprezentanco nastopile na kvalifikacijah za EP v St. Die des Vosgesu v Franciji.

Na »Igrah treh dežel« v Ljubljani sta reprezentančne barve zastopali starejši deklice Ana Skarlovnik in Zala Sirk.

S trenerjem Danilom Ribičem so naše igralkice nastopile na »turnirju regijskih reprezentanc« starejših deklic v Ljubljani in osvojile 2.mesto.

Starejše deklice so na 28. srečanju slovenskih športnikov iz obmejnih dežel, katerega prireditelj je Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez, za ekipo Raven osvojile 1. mesto. Srečanje se je odvijalo junija 2004 na Ravnah.

Z ekipo mesta Ravne so naše odbojkarice pod vodstvom trenerja Janeza Dokla odpotovale preko luže v ZDA v Cleveland na mednarodne igre šolskih otrok. Igre so bile najbolj množične doslej, saj je na njih sodelovalo 2500 mladih športnikov in 500 spremljevalcev. Naša ekipa je v odbojki za deklice osvojila 2. mesto. Zmagovalke so bile odbojkarice 10,5 milijonskega Seula in Južne Koreje. Iz Slovenije je v odbojki sodelovala še ekipa iz Slovenj Gradca, ki je osvojila 7. mesto.

Mladinke s trenerjem Franjem Ježem, 2. mesto mladink v finalu Državnega prvenstva v Kopru v sezoni 2004 - 05

Deklice v mali odbojki z vaditeljico Marjano Sonjak, 2. mesto v finalu Državnega prvenstva v mali odbojki v Črnomlju v sezoni 2004 - 2005

Tudi letos bomo nastopali izven meja Slovenije. Junija se bomo z ekipo starejših deklic udeležili mednarodnih iger mladih (United World Games), ki se bodo odvijale v Celovcu.

Igralke našega kluba so bile uspešne tudi v tekmovanjih svojih šol. Dijakinje ravenske gimnazije so na prvenstvu srednjih šol osvojile 2. mesto. Enako uvrstitev – 2. mesto, je osvojila tudi ekipa Osnovne

šole Franja Goloba s Prevalj v dvoranski odbojki in 1. mesto v odbojki na pesku.

Janež Doki

Prevaljski planinci med jubileji

V letu 2004 je Planinsko društvo Prevalje slavnostno obeležilo petinosemdesetletnico svojega delovanja. Ob tem je v društvenem almanahu poleg informacij o novejšem delu društva izšel tudi članek o gradnji prve kočice na Uršlji gori, ki je bila slavnostno odprta že leta 1912. Z dograditvijo prizidka k stari koči v letu 1984 je v prostorih tega planinskega

doma vzcvetela kultura na »visokem« nivoju. Ne le geografska lega, kulturna srečanja na naši Gori pomenijo tudi visok nivo amaterskega kulturnega delovanja.

Od januarja 1986 se dvakrat letno odvijajo na vrhu Uršlje gore prisrčna srečanja pevcev moških, ženskih in mešanih pevskih zborov iz krajev okrog vrha. Med pevskeimi točkami se predstavijo pesniki in pisatelji s Koroške, nekateri osebno, nekatere pa predstavijo organizatorji preko njihovih del.

V letu 2005 smo planinci obeležili kar dva jubileja. Januarja dvajsetletnico zimskih, junija pa dvajsetletnico poletnih kulturnih srečanj. Skupaj torej 40 prijetnih prireditev, ki so med planinci dobro sprejeta.

Ob zimskem jubileju nas je z obiskom počastil tudi Franc Ekar, predsednik Planinske zveze Slovenije. S "kotuljskimi jagri", ki so nastopali, je bilo srečanje prav prijateljsko. Za junijski jubilej pa so program oblikovale članice našega ženskega pevskega zbora Karantanija. Ob tej priliki smo pozornost namenili jubileju Planinskega vestnika, ki že 110 let izhaja v Sloveniji. Iz revije smo oblikovalcem predstavili nekaj zanimivih novic in popestrili še z nastopom dveh pesnikov, ki sta v reviji že objavila svoje pesmi. Veronika in Aleš sta svoje pesmi recitirala v veselje številnih obiskovalcev. Med njimi so se znašli tudi slovenjegraški pevci, ki so dopolnili program in si s tem zagotovili v bližnji bodočnosti samostojni nastop. S širitvijo kulture v planine bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Ivanka Komprej

Planinska šola za mlade planince se odvija tudi na poletnem taboru pri Lovski koči LD Jamnica na Strojni

Z meglicami obdan Volinjak vabi

Ohranjanje in spoznavanje naravne dediščine je čedalje bolj prisotno. Ni nam treba daleč, da odkrijemo znano, a še ne-odkrito naravno značilnost in lepoto: Volinjak, z listavci poraščen hrib med Mežico in Lešami (826).

Opredelev: V publikaciji Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor so v Naravovarstvenih smernicah za območje občine Prevalje opredelili Volinjak kot naravno okno in kraški pojav na ovršju.

Varstveni status: Predlagan je za zavarovanje kot geološki in geomorfološki naravni spomenik.

Opis: Na severnozahodnem delu Volinjaka se nahaja naravno okno oz. naravni most. Hrib Volinjak predstavlja tektonsko krpo iz triasnega sivkasto rjavega apnenca, ki leži na miocenskih usedlinah leške premogovne kadunje, te pa na metamorfoznih kamninah štanelskogorske serije. Vrhnji del Volinjaka kaže kraški relief (žlebiči, škarpe, vrtače). Naravno okno (naravni most) je nastalo ob prelomni razpoki, v kateri je voda raztapljala apnenec in širila razpoko. Apnenec je močno razpokan in tektonsko razrušen. Na severnem pobočju so številni podori.

Ovrednotenje: Je tipičen primer zakravanja in tipičen primer naravnega mostu oz. okna, ki mu upravičeno pripada sloves izjemnega in hitro dostopnega razgledišča na vse štiri nebesne strani in središčne lege v dolini nekako v centru polkroga.

Zanimivosti: Na Volinjaku raste drevo iz-

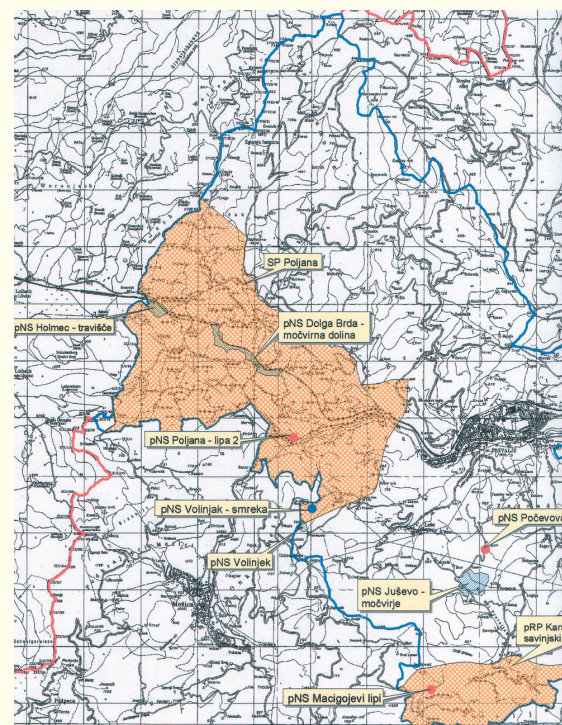
jemnih dimenzij, ena najdebelejših smrek v Sloveniji in za orjaškimi smrekami "Ježevi repi" v dolini Bistre, druga najdebelejša smreka na Koroškem.

Volinjak je dal kamen za vse zidane zgradbe bližnjih kmečkih domačij, na zahodnem pobočju Volinjaka so lomili kamen za Štoparjev most, pretežno na Hermonkovem, poprej na Blaufusovem svetu, še danes leže tam trije neporabljeni oklesani bloki.

Morda je od tod tudi kamenje za gradnjo leških cerkva?

Geološka značilnost: Hrib je nastal kot posledica nariva apnenčastih gmot na mehkejši podlagi miocenskih usedlin (op. pretežno ilovnata prst in glina) libuške, mežiške in leške premogovne kadunje. Zanimivi so izpuhi toplega zraka na površju, ki močno vre iz duplin, in njihovom izvoru pod zemljo. V zimskem mrazu se dvigajo kvišku migetajoče meglice toplega zraka in okolica je vsa zelena brez snega, v poletni vročini pa iz duplin zaveje hladen piš (podoben pojav je znan iz vhodov v jame, v katerih znaša stalna temperatura zraka okoli 8° C). V tej duplini je bilo menda nekoč davno nekdaj bivališče žalžena.

Povabilo: Z mistiko popestren hrib iz ljudske legende o žalženah Vinka Möderndorferja privablja na Volinjak že nekaj let na prvo soboto Jesenskih srečanj na Prevaljah župane sosednjih občin Prevalj in Mežice na srečanje na Volinjaku. Prav tako postaja v zadnjih letih vabljivo shajališče krajanov Leš in drugih poezije željnih ljudi ob slovenskem kulturnem prazniku, saj beseda Prešernova v tem miru doseže svojo moč in sporočilo.

Vinko Möderndorfer: Žalžene na Volinjaku

Nekdaj so živele na Volinjaku žalžene. Ena od teh je vedno hodila k Hermonku in učila gospodarja sejati žito. Ko je bila nekega leta izredno mrzla zima, je rekla žalžena gospodarju: "Hermonko, sej bob!" Hermonko je nasejal bob po snegu. Ker pa je bil trd sneg, je ves bob zletel po snežni skorji po bregu za rob proti Mežici. Tisto leto je dobil Hermonko toliko boba, kakor ga ni najbogatejši kmet v dolini in mu ga ni bilo treba več sejati. Neko jutro je šla Hermonkova žena kuhat zajuterk, je prišla zopet žalžena h gospodarju, se vlegla k njemu v posteljo in ga učila sejati. Ko se je vrnila Hermonka v sobo, je zapazila, da vise iz postelje nejnega moža kite, pogledala je natančneje in spoznala žalikženo. Ker je bila Hermonka pobožna kmetica, je takoj hitela v župnišče po svet. Župnik ji je nasvetoval, naj poravnava žalikženi kite, da ne bodo visele iz postelje. Hermonka je storila po nasvetu. Žalikžena je pa kar vstala s postelje in rekla: "Jaz da nisem njegova žena, da bi mogla cela zraven njega ležati". Odšla je in od tistega časa žalžena ni več na Volinjaku, pa tudi hermonko nima več toliko žita, ker zdaj ne ve, kdaj je pravi čas za setev.

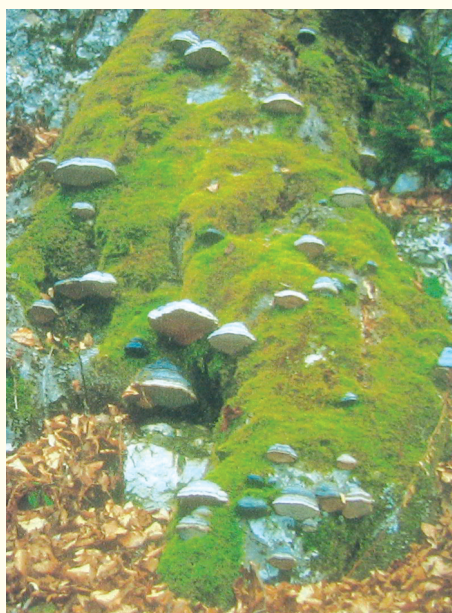
Ker je Hermonka užalila žalženo, je šla z vsemi svojimi družicami k Žačnu ...

Viri:

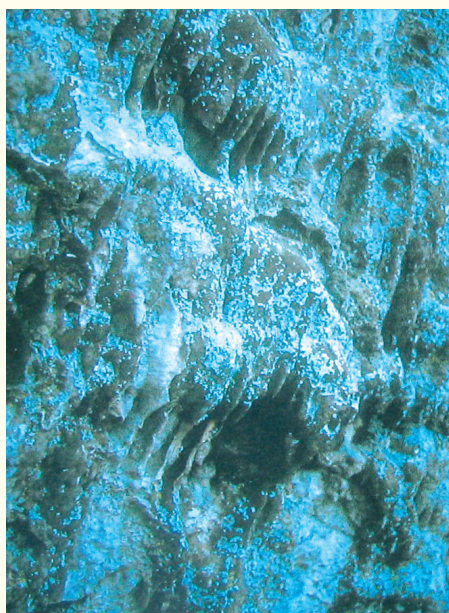
Naravovarstvene smernice za območje občine Prevalje - Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, 2001.

Vinko Möderndorfer: Koroške pripovedke 1. zvezek, Ljubljana, 1924

Štefan Lednik: Volinjak. Moja srečavanja z njim in njegovo sosesčino. - V: Koroški fužinar, 2002, št. 1.

Poleg naravnega okna predstavljajo žlebiči zanimive mikoreliefne kraške oblike na ovršju Volinjaka.

Razpadlo drevesno deblo in apnenčasta podlaga predstavljata ugodno podlago za bujno rast mahov in gljiv.

Ujeti dogodki

Polaganje venca ob dnevu državnosti k spominskemu obeležju
na mejnem prehodu Holmec

Ženski pevski zbor Karantanija na koncertu
ob dnevu policije

Počitnice lahko naši najmlajši preživijo tudi v okviru programa 11. ŠOLA - ŠALA Prevalje, v juliju in avgustu vsak torek od 9. do 13. ure, pred OŠ Prevalje. Zaključek šole - šale bo v soboto, 20. 8. 2005.

Letos je bil že petič zapored tudi koncert MePZ Reka v cerkvi Janeza Krstnika pod vodstvom Jasmine Mandl

Mladi Mohorjani na majskem koncertu

*Vokalna skupina Rute na koncertu
ob dnevu policije*

*Slikarska kolonija v počastitev 670-letnice
prve pisne omembe cerkve Na Fari*

Slikarka Marta Kunaver ustvarja na slikarski koloniji

*Koroški oktet
na otvoritvi Kresnikove razstave.*

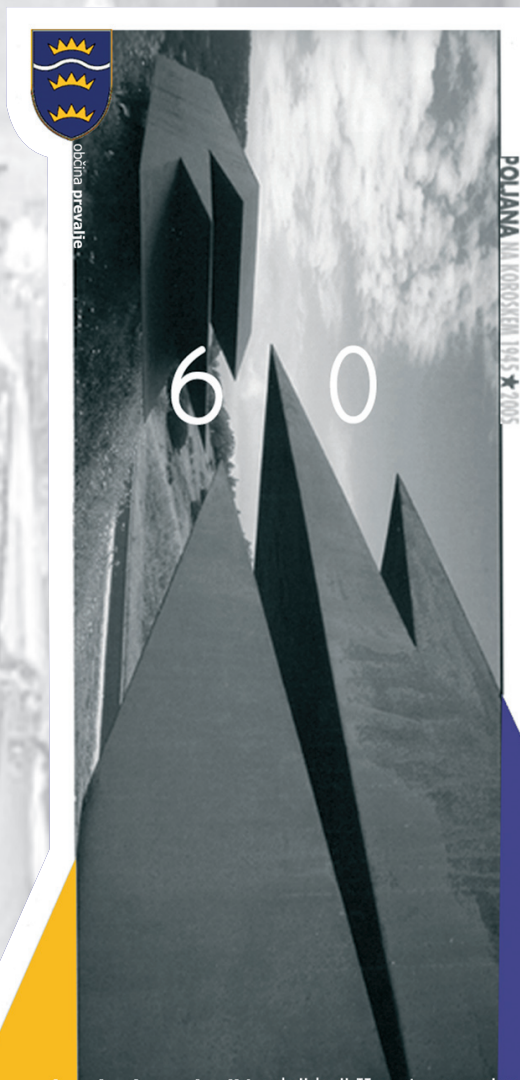

*Dr. Valentin Inzko, veleposlanik Republike Avstrije
na obujanju po koroških občinah*

P O L J A N A

1 9 4 5 - 2 0 0 5

v spomin miru in svobodi/zadnji boji II.svetovne vojne na evropskih tleh